

δὴ Φρεδέριχος εἰς Παλαιστίνην. Τὸν δὲ πατριάρχην Καματηρὸν Βασίλειον παραλύσας τοῦ θρόνου
καὶ τὸν Μουντάνην Νεκῆσαν προβάλλεται, ἔτη γ'. Καὶ τοῦτον δι' ὀφέλειαν καὶ γῆρας τοῦ
θρόνου ἀποσφενδονίσας,

ἼΒ' Λεόντεάν τινα μοναχὸν προχειρίζεται μῆνας ζ', διομνύμενος ὡς νυκτὸς ἡ Θεομήτωρ τοῦτον αὐτῷ καθυπάδειξε, τό τε εἶδος καὶ τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν οἰκησιν αὐτῷ διεσάρθισεσα, 'Αλλ' οὖπω ἐνιαυτὸς ἔξικετο καὶ ἀποσκορωκίσας καὶ τοῦτον,

·ηΓ· τὸν τῶν Ἱεροσολύμων **Δοσίθεον** εἰς τὸν τῆς Κωνσταντινουπόλεως θρόνον μετέθηκεν, ἔτος ἐν μῆνας σ', ὑπούλως πρότερον μετὶών τὸν τῆς μεγάλης Ἀντιοχείας [τὸν] θρόνον διέποντα Θεόδωρον τὸν Βαλσαμών, ως ὑπὲρ τοὺς πάντας ὅντας νομοτριβῆ, διτὶ βούλεται μὲν μετενεγκεῖν αὐτὸν ἐκ τῆς Ἀντιοχέων καθέδρας εἰς τὴν οἰκουμενικὴν περιωπήν, ὑποστέλλεσθαι δὲ τὴν μετάθεσιν ως τοῖς Κανόσιν ἀπειρημένην· εἰ δὲ αὐτὸς ἐκ τῶν Κανόνων χώραν ἔχειν ἀποδείξει τὴν μετάθεσιν, καὶ τοὺς ἄλλους οὕτω πείσει φρονεῖν, πέρας καὶ οὕτος ἐπιθήσει τῷ βουλήματι. 'Αλλ' οὕτω διαπραξόμενος δὲ Βαλσαμών, καὶ τόμου ἐπὶ τούτῳ γενομένου, οὐκ ἀπώνατο τῆς σπουδῆς, ἀλλ' ἔγνω ἀπατηθεῖς. 'Αλλὰ μετὰ βραχὺ ἀπωθεῖται καὶ Δοσίθεος, καὶ ἀμφοτέρων ἐκπίπτει τῶν θρόνων, καὶ προχειρίζεται

ΗΔ πατριάρχης ο Ειφελίνος Γεώργιος, ἐτη ζ.

Αλέξιος ο Κομνηνός ὁ ἀδελφὸς Ἰσαακίου τοῦ Ἀγγέλου ἐπη η' καὶ ἡμέρας ε', καὶ ἀπέδρα τῆς πόλεως τῷ δέει τῶν περικυκλωσάντων Λατίνων. Τούτου τὸν ἴδιον ἀδελφὸν ἐκτυφλώσαντος ὥσπερ τινὸς ὑπογραμμοῦ κοινοῦ, τῆς ἀδελφοκτονίας, τῆς βασιλίδος τῶν πόλεων ἔξιούσης καὶ διαδραμούσης τῆς γῆς τὰ πέρατα, οὐ Πέρσαι μόνον καὶ Ταυροσκύθαι, καὶ Δαλμάται, καὶ Παννόνιοι¹, ἀλλὰ καὶ λοιποὶ ἔτεροι παρ' ἔθνεσι δυναστεύοντες, στάσεων καὶ φόνων τὰς ἐκυρωτῶν πατρίδας ἐνέπλησαν, καθ' ὅμογενῶν τὰς ξένης σπασάμενοι. Ἡν δὲ τὰ μὲν εἰς πόλεμον δειλὸς καὶ ὀλίγωρος, τὰ δ' ἀλλα αὐτὸν ἀπόβλητος, καὶ μάλιστα τῷ μειλιγίῳ τοῦ ἡθους ἐκοσμεῖτο. Ἐχων δὲ τὴν συνείδησιν βάλλουσαν ἐφ' οἵς ἡγόμησεν εἰς τὸν ἀδελφόν, κατανύζει καρδίας συνείγετο, τὸ χρεῶν δεδιώς. Παρ' ὅλην δ' αὐτοῦ τὴν βασιλείαν οὔτε ζωῆς ἐστέρησέ τινα, οὔτε μέλος σώματος ἐλωθήσατο. Ἀπελθὼν δὲ εἰς Θετταλίαν, τὴν θυγατέρα Εύδοκίαν, ητίς συνώκει πρότερον τῷ Μουρτζούφλῳ, ἐξέδοτο εἰς γυναῖκα τῷ τῆς Κορίνθου τυράννῳ τῷ Σγουρῷ. Μετὰ τὸν Ξιφιλίνον

καὶ ὁ Καρατηρὸς εὐλαβῆς Ἰωάννης ἔτη ταῖς τὸν πατριαρχικὸν διέθυνε θρόνον. Μετὰ δὲ ταῦς χρόνους τούτους, τῆς Μοισίας ὁ Ἰωάννης ἐξιών πλείσται συμφοραῖς ἢ οἱ Λατῖνοι τοὺς Ρωμαίους περιέβαλεν.

¹ Παράκειος ὁ τυφλὸς ἐβασίλευσε τὸ δεύτερον μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἀλέξου μῆνας σ' ἡμέρας η'. Καὶ ὁ μὲν τέλει ἔγραψετο φυσικῷ· ὁ δὲ παρὰ τοῦ Μουρτζούφλου δι' ἀγχόνης ἀναιρεῖται. Οὗτος ἀπελθὼν εἰς Σικελίαν καὶ τῷ ἐπ' ἀδελφῇ γαμήρῳ τῷ ῥηγὶ ταύτης συγγεγονώς Φιλίππῳ, ἔτι δὲ καὶ τῷ πηρῷ ταξ ὄψεις τῷ δουκὶ Βενετίᾳς Ἐρρίκῳ τῷ Δανδούλῳ, καταλαβὼν δὲ καὶ τὴν Ρώμην, καὶ γράμματι τοῦ πάπα ἐφοδιασθεὶς πρὸς τοπάρχας τινὰς εὐγενεῖς, οἱ πρὸς Πολαιστίνην δρμῆσαι προέθεντο (ἥσαν δ' οὗτοι μαρκέσιος Βονιφάτιος, δικόμης Φλάντρας Βαλδουΐνος, δικόμης τοῦ ἀγίου Παύλου Ἐρρίκος καὶ συγνοὶ ἔτεροι, οἱ διεκελεύοντο εἰςδέξασθαι τὸν Ἀλέξον, καὶ πρὸς τὴν πατρῷαν ἐπαναγγεῖν βασιλείαν), ἐπανῆλθε μετ' αὐτῶν μετὰ πλοίων ² ἵππαγωγῶν ρ', νηῶν μακρῶν ξ', καὶ στρογγύλων μεγίστων ο', κατὰ τὸν Ιούνιον μῆνα τοῦ σψια' ἔτους.

Αλέξιος Δούκας ὁ Μονρεζούφλος μῆνας 6' καὶ ἡμέρας 5' καὶ ὀποδράς τῆς πόλεως, καὶ περὶ τὴν Μοσυνούπολιν³ τῷ πενθερῷ Ἀλεξίῳ τῷ βασιλεῖ ἐντυχὼν ἔξορύττεται τοὺς ὄφθαλμούς παρ' αὐτοῦ· εἶτα ταῖς τῶν Λατίνων ἐμπεσών χερσὶν, ἀπὸ τοῦ ἐν τῷ Ταύρῳ κίονος δι' αὐτῶν καταχρηματίζεται. Εάλω δὲ ἡ Κωνσταντινούπολις παρὰ τῶν Λατίνων κατὰ τὴν 16' Ἀπριλίου τοῦ ,σψιθ' ἔτους, τῇ 6' τῆς 5' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν.

Βαλδουΐνος Φλάγκρας μῆνας ε' ἡμέρας κβ', καὶ ἐν τῷ Σκυθικῷ συλληφθεὶς πολέμῳ, δν.

1 Τὸ χειρ. Πάρηγες.

2 'Οὐ, πλειόνων.

3 'Ομ. Μεσσηνόπολις.

ἐκ Μοισῶν συγῆψεν Ἰωάννης μετὰ Λατίνων, καὶ εἰς Τόρνοβον ἀπαχθεὶς καθείργυνται κατὰ τὴν ιε' τοῦ Ἀπριλίου τῆς η' ίνδικτιῶνος, ἐπὶ ἐνιαυτὸν ἔνος καὶ μῆνας δ'. εἴτα τῆς εἰρκτῆς ἑξαγαγήων αὐτὸν δ' Ἰωάννης, καὶ χεῖρας ἐκ βραχιόνων καὶ πόδας ἐκ γονάτων πελέκει ἀποτεμών, ἐπὶ φάραγγος ὥθει κατὰ κεφαλῆς· καὶ τρεῖς ἑξαρκέσσας ἡμέρας ἐλεεινῶς τὸν βίον κατέστρεψε. Ἡν δὲ δὲν ἐνήρευ λαβῆς τὰ πρὸς Θεὸν καὶ τὴν δίαιταν ἁγκρατῆς· γυναικὶ δὲ μηδὲ μέχρι βλέμματος προεσχηκώς ἐφ' ὅσον χρόνον τῆς γαμετῆς ἀπεφοίτησε, καὶ διε τῆς ἑβδομάδος εἶγε τὸν βοῶντα ἐσπέρας, μηδένας τῶν ἀργείων ἐντὸς κατευνάζεσθαι μὴ νομίμῳ γυναικὶ πλησιάζοντα.

Μαρκέσιος δὲ τὴν Θεσσαλονίκην παραλαβὼν, καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ κακῶς διατιθεὶς, καὶ πάντα τόπον προνομεύων καὶ χειρούμανος μέχρι Πελοποννήσου ἀφίκετο. Ὁ δὲ δὴ φυγὰς Ἀλέξιος βασιλεὺς εἰς Ἀλμυρὸν παρ' αὐτοῦ ἐκπέμπεται σὺν Εὐφροσύνῃ τῇ διμευνέτιδι, ἀρτου μετρητοῦ καὶ κοτύλης κεράσματος τὰ τῆς βασιλείας σύμβολα τῷ Μαρκεσίῳ ἀνταλλαξάμενος· εἴτα διαποντίους τῷ τῶν Ἀλαμψηνῶν ἑξέπεμψεν δροχοντε. Ὁ δὲ Μοισὸς Ἰωάννης ἑτέρα μάστιξ στιλβοῦται Ρωμαίοις βαρύστονος, τοὺς Σκύθας ἑξαγαγών καὶ εἰς προνομὴν διδοὺς τὰς κωμοπόλεις μέχρι Βυζαντίδος. Ἐνιαυτὸν δ' ἔνος καὶ μῆνας δ' ἀνευ βασιλέως τὰ κοινὰ χειρίζοντες οἱ Λατίνοι πράγματα, οὐκ ἀλλως κατένευσαν χρισματι βασιλείας ἑτέρω χρίσασθαι, εἰ μὴ πρότερον τὸν Βαλδουΐνου ἡκριβώσαντο θάνατον. Χρίουσιν οὖν τὸν ἀδελφὸν ἐκείνου **"Εὑρήη εἰς βασιλέα.** Ἐτελεύτησε καὶ ὁ πατριάρχης Καματηρὸς Ἰωάννης, ἀποικος ἐν τῷ Διδυμοτείχῳ. Ἡλθε δὲ ἀπὸ Βενετίας πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως **Θωμᾶς** λεγόμενος, ἐσθῆτα πατρίκιον περικείμενος, καὶ τὸ γένειον ξυρώμενος δρώπακος ἀκριβέστερον. **Ἐβασιλεύσεις** δὲ δ' **"Εὑρῆς ἔτη ι' καὶ ἡμίσου.** **Οὐαλεντένα** ἡ ἀδελφὴ αὐτοῦ ἔτος ἐν καὶ μῆνας σ'. Ὁ **"Ρομπέρτος** ἔτη . . .¹ Ὁ δὲ **"Ιωάννης** ἔτη . . . **Βαλδουΐνος** ὁ ἔγγονος αὐτοῦ, ἔτη . . .² **"Ἐν δὲ τῇ Ἀνατολῇ ἐβασίλευσε Θεόδωρος δ' Λάσκαρες ἔτη ιη'**, ζήσας ἔτη με'.

"Ιωάννης Δούκας δ' Βατάτζης, δ' ἐπὶ θυγατρὶ γαμβρὸς αὐτοῦ, ἔτη λγ', ἔτῶν γεγονῶς ξδ', καὶ ἐτελεύτησε κατὰ τὸ **"σψῆγ"** ἔτος.

Θεόδωρος δ' Λάσκαρες διατάσσεται τὸν αὐτὸν μῆνας . . .³ καὶ ἐτυφλώθη.

Μεγαήλ δ' Παλαιολόγος ἔτη κδ'. δις ἔξωσε τοὺς Λατίνους τῆς Κωνσταντινουπόλεως κατὰ τὸ **"σψῆθ"** ἔτος Ίουλίου κε'. Κατεῖχον δὲ ταύτην οἱ Λατίνοι χρόνους νη'. Τῷ δὲ ιδ' ἔτει τῆς αὐτοῦ βασιλείας, τῷ φρονήματι τῶν Λατίνων προσθέμενος, πολλῆς ταρχῆς ἐνέπλησε τὴν Ἐκκλησίαν ἡμῶν τῶν ὄρθιοδόξων· ἐτελεύτησε δὲ τῇ ια' Δεκεμβρίου τοῦ **"σψῆα"** ἔτους. Μετὰ δὲ τὴν τελευτὴν τοῦ πατριάρχου Καματηροῦ Ἰωάννου, καὶ τὴν ἔξωσιν τῶν Λατίνων ἐκ τῆς Κωνσταντινουπόλεως

ἥδ' πατριάρχης ἔχρημάτισεν δὲ Λύτωρειανὸς **Μεγαήλ**, διαρκέσσας εἰς τὸν θρόνον ἔτη δ'. Μετ' αὐτὸν

ἥδ' **"Ο Θεόδωρος, ἔτη σ".** Μετὰ τοῦτον

ἥδ' **Μιάξεμος** ἐξ **"Αχοιμήτων μῆνας σ".** Μετ' ἐκεῖνον

ἥδ' **Μανουὴλ** φιλόσοφος μῆνας δ'. Εἴτα

Ρ' **"Ο μέγας Γερμανὸς** ἔτη ε' καὶ ἡμίσου,

ΡΑ' **"Ο Μεθόδιος** μῆνας γ'. Μετέπειτα

ΡΒ' **Μανουὴλ** ἀλλος ἔτη ια' καὶ μῆνας σ'. Μετ' αὐτὸν δὲ

ΡΓ' **"Αρσένιος** ἀριστος ἔτη ε'. Μετὰ τοῦτον

ΡΔ' **Νεκηφόρος** δ τῆς Ἐφέσου πρόεδρος ἔτος ἔν. Καὶ μετ' ἐκεῖνον πάλιν δ' Ἀρσένιος τὸ δεύτερον ἔτη δ'. Εἴτα

ΡΕ' **Γερμανὸς** δ τῆς Ἀδριανοῦ ἀρχιθύτης ἔτος ἔν. **"Ἐπειτα**

ΡΣ' **"Ιωσὴφ** δ τῆς διολογίας στύλος ἔτη η'. Μετέπειτα

ΡΖ' **"Ιωάννης** Βένκος δ Λατινόφρων ἔτη η'. Μετ' αὐτὸν αὖθις **"Ιωσὴφ** ἐκ δευτέρου μῆνας δ'.

Μετὰ τοῦτον

¹ Ἀναπλήρου τὸ κενὸν διὰ τοῦ ἀριθ. η' τοσαῦτα γὰρ ἔτη Ροβέρτος ἐβασίλευσε.

² Πρόσθιες κάνταυθα τὰ ἔτη τῆς αὐτοῦ βασιλείας λδ'.

³ Γρ. ἔτος ἔν.

ΡΗ' **Γρηγόριος** ὁ ἐκ Κύπρου ἔτη σ'. Μετ' ἑκεῖνον
ΡΘ' **Αθανάσιος**, ἀνὴρ γεννάδιος ἔτη δ'. Εἶτα
ΡΙ' **Ιωάννης** ὁ φύσει πρᾶος ἔτη θ'. Ἐπειτα πάλιν **Αθανάσιος** ἐξ ἡσυχίας τὸ δεύτερον ἔτη σ'.
Μετέπειτα

ΡΙΑ' **Μηφων** ὁ πάνυ, ὁ πρόεδρος Κυζίκου, ἔτη δ'. Μετ' αὐτὸν

ΡΙΒ' ὁ Γλυκὺς **Ιωάννης** ἔτη γ' καὶ ἡμισου. Μετὰ τοῦτον

ΡΙΓ' **Γεράσιμος** Μαγγάνων ἔτη γ'. Καὶ μετ' ἑκεῖνον

ΡΙΔ' **Ησαΐας** Ἀγιορείτης ἔτη . . .¹

Ο δὲ εὔσεβεστατος βασιλεὺς **Ανδρόγενος** ὁ υἱὸς Μιχαήλ, τῷ οὗ ἔται τῆς βασιλείας τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἐστέφθη βασιλεὺς ὑπὸ τοῦ ἀγιωτάτου πατριάρχου καὶ δημολογητοῦ κύρῳ Ἰωσήφ Νοεμβρίου η' ἵνδικτιῶνος α'. Μετὰ δὲ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ βασιλεύσας ἔτη νθ', μῆνας σ' καὶ ἡμέρας 6' ἐτελεύτησε τῇ ιγ' Φεβρουαρίου τοῦ 'σωμ' ἔτους, ἡμέρᾳ ε', ἵνδικτιῶνος ιε'. ὅτε καὶ ὁ κίων ὁ ἰστάμενος ἐν τῷ γαῶ τῶν ἀγίων Μ' ἔπεσε.

Μιχαήλ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἀπέθανε πρὸ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ κατὰ τὸ 'σωμ' ἔτος μηνὶ Δεκεμβρίῳ. . .

Ανδρόγενος ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἔτη σ' μῆνας 6' καὶ ἡμέρας δ'. Ἐν δὲ τῷ 'σωμ' ἔται ἥλθον οἱ Τούρκοι εἰς τὰ τῆς Εύρωπης μέρη.

Ιωάννης ὁ υἱὸς αὐτοῦ βασιλεύσας ἔτη λθ', μῆνας ε', ἡμέρας η', ἀπέθανεν ἐν ἔται 'σωμ' ἵνδικτιῶνος ιδ', Φεβρουαρίου ιε', ἡμέρᾳ ε', ὥρᾳ 6' τῆς ἡμέρας.

Μανουὴλ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἔτη λε', μῆνας ε' καὶ ἡμέρας δ'. Ἐπὶ τούτου ἐάλω ἡ Θεσσαλονίκη κατὰ τὸ 'σηλού' ἔτος Μαρτίου κθ'. Απέθανε δὲ ἐν ἔται 'σηλού' 'Ιουλίου κ', ἵνδικτιῶνος δ'.

Ιωάννης ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἐστέφθη παρὰ τοῦ πατριάρχου κύρῳ Ἰωσήφ μετὰ Σοφίας τῆς ἀπὸ Λατίνων γυναικὸς αὐτοῦ ἐν τῇ ἀγίᾳ Σοφίᾳ ἐν ἔται 'σηλού', ἵνδικτιῶνος ιδ', 'Ιαννουαρίου ιθ', τῇ χυριακῇ τοῦ 'Ασώτου. Ἐπὶ τούτων ἦν καὶ ὁ σοφώτατος Ιωσήφ ὁ Βρυέννιος. Ἐπὶ τούτου τοῦ 'Ιωάννου καὶ τὰ 'Ιωάννινα ἐάλω τῷ 'σηλού'. Ἐπὶ τούτου καὶ ὁ σουλτάνος ἥλθεν εἰς τὸ 'Εξαμίλλιον κατὰ τὸ 'σηνε' μηνὶ Δεκεμβρίῳ η'. Ἐπὶ τούτου καὶ ἡ Λημνος ἐλήφθη. Ἐτελεύτησε δὲ ὁ αὐτὸς Ιωάννης ἐν ἔται 'σηνε', ἵνδικτιῶνος ιθ', Νοεμβρίου α', βασιλεύσας ἔτη κγ' μῆνας γ' καὶ ἡμέρας ια'.

Κωνσταντζήνος ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, βασιλεύσας ἔτη δ' μῆνας σ' ἡμέρας κη', ἐφονεύθη ἐν τῇ ἀλώσει τῆς πόλεως. Ἐπὶ τούτου γάρ ἐάλω φεῦ! ἡ Κωνσταντινούπολις ὑπὸ τῶν Τούρκων, ἐθδόμου τυγχάνοντος ἐξάρχου ἀμηρᾶ Μεχμέτ ἐν ἔται 'σηνε', μηνὶ Μαΐου κθ', ἡμέρᾳ γ', ὥρᾳ 6', ἵνδικτιῶνος α'. 'Αφ' οὐ ἐφάνη ὁ Μωάμεθ ἦν ἔτη 'σρκς', ἐπὶ τῷ τρίτῳ ἔται τῆς Ηρακλείου βασιλείας. Τότε καὶ ὁ Χοσρόης ἀνεφάνη.

'Ηρξατο ἡ τυραννὶς τῶν Ισμαηλιτῶν ἀπὸ τοῦ 'Οσουμαντζίκη ἐν τῇ 'Ανατολῇ τῷ 'σωμ' ἔται. 'Απὸ ἐμφανείσες ἐώς τῆς ἑνάρξεως τῆς αὐθεντίας χῆς'. 'Ἐχουσιν οὖν ἔκτοτε τυραννοῦντες ἐώς τοῦ νῦν τρέχοντος αὐλη' σωτηρίου ἔτους, υκδ'. 'Ἐν τῷ ἔται αὐλη'² σωτηρίῳ, Α' ἐξαρχος τῶν 'Οθωμανῶν ἀμηρᾶς **Οσουμαντζένης**, **Μαζῆς**³ λεγόμενος, ἐν τῇ 'Ανατολῇ αὐθέντευσεν ἔτη ιδ'. Β' δὲ **Ορχάνης** ἔτη μα'. Γ' δὲ **Μουραγγάνης**⁴ ἔτη λθ'. Δ' δὲ **Μπαγγαζέτης** ἔτη ιε'. Ε' δὲ 'Εμπρ **Σουλεϊμάνης** ἔτη η'. Ζ' δὲ **Μουσᾶ** Τσελεπῆς ἔτη γ'. 'Ἐν δὲ τῷ αυνγ' ἔται, Ζ' δὲ σουλτάν **Μεχμέτ**

¹ ΙΗ', κατὰ τὸν 'Ιστορ. Κατάλ. Ζαχ. Μαθᾶ, ἀπορον δὲ διατί παρέλιπε τοὺς ἐφεξῆς ἄγοι τῆς ἀλώσεως πατριαρχήσαντας.

² Γρ. φτ6'.

³ Τούτεστι: **Νικητής** τοῦτο γάρ δηλοῖ τὸ τουρκικὸν Γαζῆ.

⁴ Γρ. 'Αμουράτ-χάνης δ Α'- σφάλλεται γάρ δ συγγραφεὺς ἐνταῦθα οὐ μόνον περὶ τὴν διαδοχὴν τῶν τοῦ 'Οσμάνου ἀπογόνων Σουλτάνων, οὓς μὲν δλως παραλιπών, οὓς δ' ἄλλοις συγχέων, ἄλλα καὶ περὶ τὴν τῶν χρόνων τῆς ἑκάστου δυναστείας ἀπαρίθμησιν. Κατὰ γάρ τοὺς ἀκριβεστέρους χρονολόγους, ἡ τῶν 'Οσμανιδῶν διαδοχικὴ σειρὰ ἔχει οὕτως: Α'. 'Οσμάνης ἔτη 27.—Β'. 'Ορχάνης 33.—Γ'. Σουλεϊμάνης Α' 3.—Δ'. 'Αμουράτης Α' 28.—Ε'. Βαγιαζίτης Α' 14.—Ζ'. Σουλεϊμάνης Β' 7.—Ζ'. Μουσᾶ—Τσελεπῆς 9.—Η'. Μεχμέτης Α' 8.—Θ'. 'Αμουράτης Β' 30. Ταῦτα τοινυν τὰ ἔτη πάντ' ἀθροιζόμενα φέρουσι: κεφάλαιον 153. Τούτοις δὲ πάλιν προστιθεμένου τοῦ 1298 σωτηρίου ἔτους, ἐν φῆ τοῦ 'Οσμάνου ἤρξατο δυναστεία, συνάγεται τὸ 1451, δέ ἐστι τὸ πρῶτον τῆς βασιλείας Μεχμέτ τοῦ Β', τοῦ τὴν Κωνσταντινούπολιν ἐκπορθήσαντος.

της ἔτη κ'¹, δις ἐλαχεῖ τὴν Ἐπτάλοφον. Ὅγαγε δὲ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἀπὸ τὸ Ρίζαιον χώρων ἐπίσημον τῆς Τραπεζοῦντος τὸν λεγόμενον Δαβίδ, δις τις καὶ τεφτερδάρης, ἦτοι μέγας λογοειστής, ἔχρημάτισεν. Καὶ ὁ Δημητράκης Γουλιενὸς ἐκεῖθεν ὀρμῆτο, ὃν καὶ Τσιφούτ-Δημητράκην ὠνόμαζον· δις καὶ Λογοθέτης τῆς Μ. Ἐκκλησίας ἔχρημάτισεν. Ὁ προδιαληφθεὶς δὲ Δαβίδ εἶχε καὶ αὐταδέλφην Μαρίαν καλουμένην, ἥτις ἐσχε καὶ υἱὸν γνήσιον, δις τις ἀσεβήσας Μαχμούτης ὠνομάσθη, καὶ ἐπίτροπος τῆς ὄθωμανικῆς τυραννίδος ἀνεδείχθη, ἦτοι βεζύρης. Μαρία δὲ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, ἐν τῇ εὔσεβειᾳ μείνασσε εἰς τὰ βασίλεια κατώκει προνοούμενη δὲ τῶν χριστιανῶν, ἔδωκεν εἰς τὸ μοιρὶ χίλια φλωρίς καὶ ἡγόρασε τὸ πατριαρχεῖον. Ἐπεδόθη δὲ αὐτῇ χάτι-σερέρι, ἦτοι βασιλικὸν ἔγγραφον καὶ χοτζέτια τῆς χρίσεως, διμοῦ καὶ δύο ἑκκλησίαι, ἡ Παναγία τοῦ Πατρίου ὄνομαζομένη καὶ ὁ ἄγιος Γεώργιος, ἵνα δεσπόζωσιν αὐτῶν ὡς θείων κτημάτων ὁ πατριαρχης καὶ ὁ χριστώνυμος λαός. Ἐκεῖνα δὲ τὰ γράμματα εἶχεν εἰς φυλαξίν γυνὴ τις εὐρισκομένη εἰς τὴν Κερκόπορταν, ἥγουν Ἐγρίκαπι, ἣν ἡ πολυκαρία σχγνωστον πεποίηκεν. Ή' ὁ σουλτάν **Μιουράτης** ἔτη λα'. Θ' ὁ σουλτάν **Μεχμέτης** ἄλλος ἔτη λα'². Ι' ὁ σουλτάν **Σελήμης** ἔτη η'. ΙΙ' ὁ σουλτάν **Σουλεϊμάνης** ἔτη ν'³, δις τις ἔζουσίσσεις κατὰ τὸ φρέσκ' ἔτος, περιετείχισε δὲ τὴν Ἱερουσαλήμ, ὡς δρασται νῦν, καὶ τὸν ἄγιον Τάφον ἐκλεισε καὶ ἐσφράγισε, καὶ ἀνοίγειν τοῖς βουλομένοις μετὰ ἀργυρίων, καὶ πάλιν κλείεσθαι, καὶ φυλάττεται ἕως τοῦ νῦν. Καὶ τὸν σταυρὸν ἐκ τῆς τούρλης τοῦ πατριαρχείου τῆς Παμμακαρίστου κατεβίβασε. ΙΙΙ' ὁ σουλτάν **Σελήμης** ἔτη θ' ἡμέρας δ'. ΙΙΙ' ὁ σουλτάν **Αμουράτης** ἔτη κ' ἡμέρας ι'. ΙΕ' ὁ σουλτάν **Μεχμέτης** ἔτερος ἔτη θ' ἡμέρας ζ'. ΙΣ' ὁ σουλτάν **Αχμέτης** ἔτη ιβ' ἡμέρας ιι'. ΙΖ' ὁ σουλτάν **Μιουσταφᾶς** ἔτος ἐν ἡμέρας γ'. ΙΗ' ὁ σουλτάν **Ούσμανης** ἔτη δ'. ΙΘ' ὁ σουλτάν **Αμουράτης** ἄλλος ἔτη ιζ' ⁴. Κ' ὁ σουλτάν **Σελήμης**. **Πιμπραήμ** ἔτη θ'. ΚΑ' ὁ σουλτάν **Μεχμέτης Δ'** ἔτη λς', δις τις ἐλαχεῖ τὴν Κρήτην ἐκ χειρὸς τῶν Βενετίκων ἐν ἀχζθ' ἔτει Αύγουστου ζ'. Ἐπὶ τούτου ἐφάνη κομήτης πρὸς ἐσπέραν κατὰ τὸ ἀχπ' ἔτος, καὶ ἐκινήθη ὁ πόλεμος τῆς Βιέννης, καὶ ἡττήθησαν οἱ Ὀττιάνοι κατὰ κράτος. ΚΒ' ὁ σουλτάν **Σουλεϊμάνης ΙΒ'** ἔτη δ'. Ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τούτου ἐν ἀχπη' ἔτει, ὑπὸ σεισμοῦ καὶ ἐμπρησμοῦ κατεποντίσθη ἡ Σμύρνη. ΚΓ' ὁ σουλτάν **Αχμέτης ΙΒ'** ἔτη δ'. ΚΔ' ὁ σουλτάν **Μιουσταφᾶς ΙΒ'** ἔτη η'. ΚΕ' ὁ σουλτάν **Αχμέτης ΙΓ'** ἔτη ιζ'. Ἐπὶ τούτου ἐν ἀψθ' ἔτει γέγονεν ὁ πόλεμος Μοσχοβίτων καὶ Σφετζῶν εἰς τὴν Πολτάβαν, καὶ νικηθεὶς κατὰ κράτος ὁ βασιλεὺς τῆς Σφετζίας διεσώθη εἰς τὴν Τουρκίαν. Ἐν δὲ τῷ ἀψιε' ἔτει μηνὶ Σεπτεμβρίῳ, ὁ αὐτὸς σουλτάν **Αχμέτης** ἐλαχεῖν ἀπὸ τοὺς Βενετίκους τὴν Πελοπόννησον, τὴν νῆσον τῶν Κυκλαδῶν Τῆνον καὶ τὴν Σοῦδαν. Ἐν τῷ ἀψιε' ἐπῆραν οἱ Νέμτζοι τὸ Τεμισφάρι, καὶ ἐφονεύθη ὁ Τζήν-Αλῆ-πασσᾶς, δις τις πολλὰ κακὰ ἀνέδειξεν εἰς τὸν πόλεμον τῆς Πελοποννήσου, ἀδίκους αἰματοχυσίας ποιήσας. Παρέφθειρε δὲ καὶ τὴν ἐπιγραφὴν τοῦ νομίσματος ἔχουσαν τὸ δνομα τοῦ βασιλέως Κωνσταντίνου, καὶ προσέθηκε τὸ : πόλεις τῆς εὐσεβεῖας ἀντὶ τοῦ : πόλεις **Κωνσταντένου**. Ἐν τῷ ἀψιε' Ἰανουαρίου κη', διμοῦ τῆς ζωῆς καὶ βασιλείας θανάτῳ ἡλλάξατο Πέτρος ὁ βασιλεὺς τῆς Μοσχοβίας· καὶ μετὰ τοῦτον ἐβασίλευσεν ἡ γυνὴ αὐτοῦ Αἰκατερίνη· καὶ μετ' αὐτὴν ὁ ἔγγονος αὐτοῦ ὁ μικρὸς Ηέτρος, πρὸς ἀντιδικτολήν τοῦ μεγάλου. Ἐν τῷ ἀψλ' ἐβασίλευσεν ἡ "Αννα θυγάτηρ τοῦ Ἰωάννου, ἀδελφοῦ τοῦ μεγάλου Ηέτρου, ὅτι ὁ μικρὸς Ηέτρος τὸ ζῆν ἐξεμέτρησεν. Ἐν τῷ ἀψλγ' οἱ Μοσχοβῖται ἐστεψαν βασιλέα τῆς Λεγίας τὸν υἱὸν τοῦ Αύγουστου, τὸν δὲ Στανίσλαβον ἀπεδίωξαν· παρέλαθον δὲ καὶ τὴν πλουσίαν Τάντζκαν⁵. Ἐν τῷ ἀψλδ' ὁ υἱὸς τοῦ βασιλέως Ἰσπανίας Κάρολος

¹ Γρ. ἔτη λ'.

² Κάνταῦθα συγκέχυνται τὰ πρόσωπα· οὐ γάρ ἄλλος; ἔστιν ὁ Μεχμέτης οὗτος εἰ μὴ αὐτὸς ὁ πορθητής. Οὐ μὴν ἄλλα καὶ ὁ πρὸ αὐτοῦ τασσόμενος, **Αμουράτης** ἔστιν ὁ ΙΒ', ὁ τούτου πατέρα. Μετατεθείσθωσκαν οὖν ἀμφότεροι· εἰς τὸν οἰκεῖον τόπον, ἦτοι εἰς τοὺς πρὸ τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντίνου τεταγμένους.

³ Μόνα με'. Σημειωτέον δὲ ὅτι, οὐχ ὑπὸ τούτου ἐάλω ἡ Ιερουσαλήμ, ἀλλ' ὑπὸ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Σελίμου τοῦ Α.

⁴ Ἐν τῷ περισελίδῳ παρεπιγέγραπται ταῦτα: «Ἐτ τῷ ἀχλζ», ἐπὶ τῆς βασιλείας τούτου, ἔκαμπτο τζαρι τὸ γυραικεῖον μοραστήριον τοῦ Βαπτιστοῦ Ἰωάρρου, τὸ ἐσωθερ τῆς πύλης Ἀδριανοῦ λεγομένης. Ἐφότενσαν δὲ ὡς φθορέα τὸν βασιλέα τοῦτον, καὶ ἐβασίλευσεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ Μεχμέτης ἐτ ἀχμη', μηρὶ Ἰουλίων.

⁵ Δηλαδὴ τὸ Δάντσικον.

επήρεν ἀπὸ τῶν Γερμανῶν τὴν Ἀνάπολιν καὶ Τζιτζίλιαν. Ἐπὶ δὲ τῶν ἡμερῶν τοῦ αὐτοῦ σουλτάνου Ἀχμέτη καὶ τοῦ ἐπιτρόπου αὐτοῦ Ἰμπραῆμ πασσᾶ, πυρκαϊᾶς μεγάλης γενομένης ἐπυρπολήθη πολὺ μέρος τῆς πόλεως, ὅμοι καὶ τὸ πατριαρχεῖον, καὶ τὰ δύο μετόχια τοῦ τε ἁγίου Τάφου καὶ τῶν Σιναϊτῶν. Μετ' οὐ πολὺ δὲ πάλιν, ἐμπρησμοῦ γενομένου οὐ μικροῦ παρανάλωμα γεγόνασι τοῦ πυρὸς καὶ αἱ κατὰ τὸν Γαλατᾶν τέσσαρες ἐκκλησίαι. Μετὰ δὲ ταῦτα, προνοίᾳ θείᾳ καὶ ἐπινεύσει, καὶ χρημάτων ἀφθονίᾳ τῶν φιλελεημόνων χριστιανῶν, δι' ἀδείας καὶ χάτι-σεριφίου τοῦ προρήθηντος ἐπιτρόπου, πάντες οἱ πυρποληθέντες ιεροὶ ναοὶ ἀνεκανισθησαν δι' ἀφθονοπαρόχων ἔξοδων, ἐν μείζονι δομῆσαι καὶ πλείονι κακλονῆτῆς προτέρας. Κατὰ δὲ τὸ ἄψιλ' ἔτος Σεπτεμβρίου ίσ', ἐπαναστάσεως γενομένης κατὰ τοῦ σουλτάνου Ἀχμέτη, καὶ ἔξωσθέντος, φονευθέντος δὲ καὶ τοῦ προδικληθηντος ἐπιτρόπου αὐτοῦ, Καζίδι σουλτάνῳ Μαχμούτῃς υἱὸς τοῦ σουλτάνου Μουσταφᾶ, ἀδελφοῦ τοῦ ἔξωσθέντος σουλτάνου Ἀχμέτη, διεζώσθη τὸ ἔξουσιαστικὸν ἔφος Σεπτεμβρίου καὶ ἡμέρας 6', διαρκέσσις ἐν τῇ ἔξουσιᾳ ἔτη. . . . Οἱ δὲ ἀποστάται καὶ αἰτιοὶ τῆς ἐπαναστάσεως ἐλεηλάτησαν καὶ τὸ πατριαρχεῖον, θύμοντος τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου τοὺς οἰκκας τοῦ κύρου Πατέρου, προέδρου Νικομηδείας. Οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ μυρία ἀλλα δεινὰ καὶ φονοκτονίας ἡ ἀποστασία αὕτη τῶν Ἀλβανιτῶν ἐν τῇ βασιλεύοντι διεπράξατο, ἐξάρχοντος αὐτῶν τοῦ ὀνομαζούμενου Πατρώνα. Μετὰ δὲ τὸ καθίσαι εἰς τὸν θρόνον δὲ Σουλτάνῳ Μαχμούτῃς ἀπαξάπαντας τοὺς ἀποστάτας σὺν τῷ αὐτῷ ἐξάρχῳ ἀπέκτεινε. Μετὰ δὲ τὸν θάνατον τοῦ προειρημένου ἐπιτρόπου Ἰμπραῆμ πασσᾶ καὶ ἐτέρων τριῶν ἐπιτρόπων παρέλευσιν, Ε' Ἐπίτροπος τοῦ σουλτάνου Μαχμούτη ἐχρημάτισεν ἀλλος Ἰμπραῆμ πασσᾶς, τοῦ Κοντικοῦ Χειλμ-μπασῆ¹ υἱός, δέστις καὶ τὰς λθ' πηγὰς τῶν ὑδάτων εἰς τὸν Γαλατᾶν ἦνεγκε, καὶ τζαμεῖον εἰς τὰ ἔξ Μάρμαρα ἐδομήσατο. Ἐξωσθέντος δὲ καὶ τούτου, εἰςήχθη ἔτερος, καὶ μετ' αὐτὸν ἀλλος· ὥστε, καθὼς ἐξηκριβωσάμην, συμποσοῦνται πάντες οἱ τῆς ὁθωμανικῆς ἀρχῆς χρηματίσσαντες ἐπίτροπος, ἡτοι βεζύρηδες τουρκιστί, ἐκ τοῦ πρώτου μέχρι καὶ τοῦ νῦν, τὸν ἀριθμὸν σμ'. 'Ἐν τῷ ἄψιλε', μετὰ τὸ φονευθῆναι τὸν χωλὸν ἐπίτροπον, ἤγουν βεζύρην Τοπάλ-Ούσμαν πασσᾶν λεγόμενον, ἔγινεν ἔσχατος πόλεμος μετὰ τῶν Περσῶν, καὶ νικηθέντες αὐθις οἱ Ὁτμάνοι ἐπαύσαντο ἀμφότερος τὰ μέρη τοῦ πολεμεῖν. 'Ἐν τῷ ἄψιλε' γέγονεν ἀγάπη μεταξὺ Νέμτζων καὶ Φραντζέζων, καὶ ἐπαύσαντο πολεμοῦντες. Τῷ αὐτῷ ἔτει ἐτελεύτησε καὶ ὁ προκαταβιβασθεὶς τοῦ θρόνου καὶ ἀποκλεισθεὶς σουλτάνῳ Ἀχμέτης. Κατὰ τοῦτο τὸ ἔτος ἔδωκε καὶ ὁ Καΐσαρ τὴν θυγατέρα ἐκυτοῦ εἰς γυναῖκας τῷ δούκᾳ Ντελορένῳ. Τῷ αὐτῷ ἔτει καὶ οἱ Μόσχοι ἐλεηλάτησαν καὶ ἐπόρθησαν καὶ ἐπυρπόλησαν τὰ πέριξ τοῦ Καφφᾶ καὶ τοῦ Κριμίου, ἐκυρίευσαν καὶ τὸ Ἀζάκι, αἰτήσεις τε καὶ παρακλήσεις πρὸς Θεὸν ἐθέσπισαν ψάλλεσθαι εἰς Μοσχοβίαν περὶ τοῦ στρατοῦ αὐτῶν.

'Ἐν δὲ τῷ ἄψιλε'² ἔτει μηνὶ Αὔγουστῳ, ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ σουλτάνου Μαχμούτη, φθόνῳ τοῦ ἐφευρετοῦ τῆς κακίας καὶ μισοκάλου σατάν, ἡ κατὰ τὸ ἀγιώνυμον "Ορος τοῦ" Αθω ιερᾶς καὶ βασιλικὴ μονὴ μεγίστη Λαζύρα ἀδίκῳ περιπέπτωκε συκοφαντίᾳ, διὸ κατηγορίας καὶ διαβολῆς τινὸς δυστρόπου καὶ πανούργου τοῦνομος Νικοδήμου Κρητός· δέστις διὰ τὸ δύστροπον αὐτοῦ καὶ ἀσεμνότροπον, ἀποδιωχθεὶς τῆς ιερᾶς Λαζύρας, καὶ εἰς τὴν τῶν Ἰθήρων ἀπελθών, παρὰ τοὺς θείους νόμους καὶ ιεροὺς Κανόνας, ἀναξίως τὸ τῆς ιεροδιακονίας ἔλαθεν ἀξίωμα· κάκεῖσε τῆς δυστροπίας καὶ ἀσελγοηθείας αὐτοῦ φωραθείσης, ἀπελαθείεις ἀνέδραμεν εἰς Κωνσταντίνου, καὶ, ὡς εἰωθῶς οὐκ ἀγαθὴν ὀδεύειν δόδον, μετὰ τῶν τότε τῆς Μ. Ἐκκλησίας κατατρεχόντων κακοτρόπων τινῶν ἀναμιγνύς, ὡς ὅμοιος τοῖς ὅμοιοις συνεκοινώνει. Μετ' οὐ πολὺ δὲ ὡς κακοῦργος γνωσθεὶς, εἰς τὴν αὐτὴν τῶν Ἰθήρων ιερὰν μονὴν ἔξωρισθη διὰ προσταγῆς τοῦ κρατοῦντος· κάκεῖθεν αὐθις φυγάς φχετο ὡς ἐκδικήσων εἰς Κωνσταντίνου, καὶ ἐθελοκακίᾳ φερόμενος, τοιαύτην δεινὴν συκοφαντίαν ἀδίκον ἐπινοήσας συνέπλεξε κατὰ τῆς ιερᾶς Μ. Λαζύρας, καὶ ταύτην δι' ἀναφορᾶς τῆς ὁθωμανικῆς ἀρχῆς, αὐτῷ τούτῳ τῷ σουλτάνῳ, ἐμφανῆ πεποίηκεν, ὡς ἡ μονὴ αὐτὴ θησαυρὸν πολυάριθμον ἀρχαῖων βασιλέων εύρηκεν. Καὶ γάρ τοσοῦτον πέρα τοῦ ἀριθμοῦ διάφρων κατήγορος ἐκεῖνος ἔφασκεν εἶναι τὸν θησαυρὸν (ἔξ καὶ δέκα χιλιάδων δηλαδὴ φορτία χρυσίου), ὥστε τοῖς ἔχέφροσιν ἀπίθανον τὸ λεγόμενον ἐδόκει. 'Αλλ' ἡ ἐθνικὴ ἐπικρατεῖσι, ἐπὶ τῇ τοσαύτῃ ἐκπλαγεῖσα ποσότητι, καὶ ὡς ἐρασιγρήματος τοῖς ἐκείνου ἀγοήταις πεισθεῖσα

¹ Ἀρχιάτρου δηλονότι τοῦτο γὰρ ἐρμηνεύεται ἡ λέξις

ρήμασιν, έγγράφοις δρισμοῖς ἐφοδιάστας καὶ τοῖς ἐν ἀξιώματι αὐτὸν συνοδεύσας, εἰς τὸ "Ορος δρομίους τούτους ἔξαπέστειλεν (οὐ μικρᾶς δὲ δειλίας καὶ φόβου, οὐδὲ τῆς τυχούσης ταραχώδους συγχύσεως καὶ θορύβου παραίτιος γέγονε τοῖς ἀπανταχόσε τοῦ "Ορους παροικοῦτιν ἀδελφοῖς ἢ τῶν ἀποσταλέντων αἱρνίδιος καὶ παρ' ἐλπίδα ἄφιξις). οἵτινες τῇ λ' Αὔγούστου καταλαβόντες τὴν ιερὰν μονὴν Λαύραν, ἐν πρώτοις μετὰ ἀπειλῶν καὶ μαστίγων τοὺς προεστῶτας ταύτης ἐγκλείστους πεποιήκασιν ὅχρις ἂν καὶ οἱ τῆς Θεσσαλονίκης ἔζουσιασταί, μετὰ καὶ οὐκ ὄλιγων συνεπομένων αὐτοῖς Ἰσμαηλιτῶν ἔλθωσι, κατὰ τὴν προσταγὴν τοῦ κρατοῦντος. Μετὰ δὲ τὴν ἔκεινων ἔλευσιν, τοῦ βασιλικοῦ δρισμοῦ παρέρησις ἀναγνωσθέντος, ἥρξαντο ἀκριβῶς συζητεῖν καὶ ἔρευναν πανταχοῦ τῆς μονῆς, ὅπου καὶ ἂν ὁ ἀθερόφορος ἀνίερος τε καὶ ἀμόναχος ψευδοσυκοφάντης ἔκεινος τούτους ὠδήγει. Τοιαύτης γὰρ τιμῆς τὸν παράφρονας ὁ ἔκεινου ἀφρονέστερος ἡξίωσε, καὶ τοσαύτην ἀδειαν αὐτῷ ἐγγράφως ἐπιδέδωκεν, ὥστε τοὺς ἐν ἀξιώματι συναπεσταλμένους αὐτῷ ἀνδρας, ἀπαν τὸ ὑπ' αὐτοῦ ἐκπληροῦν κελευσμένον. Ὁπόσην οὖν ἀτιμίαν τε καὶ ὕβριν προύξενησαν τῇ σεβασμίᾳ μονῆς οἱ ἀσεβεῖς μετὰ τοῦ χειρονος τῶν ἀσεβῶν ἔκεινου τριταθλίου, ἐῶ τῇ κριτικωτάτῃ διανοίᾳ ἐκάστου τῶν νουνεχῶν σκοπεῖν· μέχρι γὰρ καὶ αὐτῶν [τῶν] τοῦ ιεροῦ ναοῦ ἀδύτων εἰςιόντες (βαθαὶ τῆς θείας ἀνεικαστου μακροθυμίας!) κατεπάτησαν ἔρευνῶντες. Πλὴν οἱ μὲν, εἰ καὶ ἀσεβεῖς, ἀλλὰ προνοίᾳ τῆς οἰκονόμου τῆς ιερᾶς μονῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, καὶ τῇ πρὸς τὸν οἰκτίρμονα καὶ φιλάνθρωπον Γίὸν αὐτῆς καὶ Θεὸν εὐπαρέρησιάστῳ μητρικῇ μεσιτείᾳ, καὶ τῇ τοῦ κτήτορος τῆς αὐτῆς μονῆς δσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς Ἀθανασίου πρεσβείᾳ, ἐπινεύσει θείᾳ, ἡπίως καὶ εὑμενῶς ἐφέροντο τοῖς ἀδελφοῖς, φειδόμενοί τε τῶν τῆς μονῆς, καὶ τὰς ιερὰς καὶ θεῖας εὐλαβούμενοι. Ὁ δέ γε ἔλεεινός καὶ πανάθλιος ἔκεινος συκοφάντης, τὸν θεῖον φόβον φεῦ! ἐκ τῆς καρδίας ἀποβαλών; καὶ αἰδῶ καὶ εὐλάβειαν ἀποσειάμενος, καὶ ἀπεγγνωκὼς ἐκυτόν, χείρω τῶν ἀσεβῶν ἔργα διέπραττεν, ἀπεγχθῶς καὶ δυσμενῶς φερόμενος τοῖς ἀδελφοῖς, μηδενός τε τῶν τῆς μονῆς φειδόμενος, καν τῷ σεβασμίῳ θείῳ ναῷ καὶ τῷ ιερῷ θυσιαστηρίῳ ἀναιδῶς καὶ ἀνευλαχῶς εἰςιών μετὰ τῶν ἀσεβῶν, ἀκριβῆ ἔρευναν περὶ τοῦ θησαυροῦ ἐποιοῦντο. Καὶ δὴ ἐκαστον μέρος τῆς μονῆς κατασκάψαντες καὶ ἐπιμελῶς ἔρευνήσαντες, οὐδὲν ὃν ὁ συκοφάντης ἔκεινος κατεμαρτύρησεν εὔρον, πλὴν τῶν ιερῶν σκευῶν καὶ κειμηλίων, καὶ τῶν πρὸς διοίκησιν καὶ κυβέρνησιν τῆς μονῆς χρημάτων. Ὅθεν δι' ἀναφορᾶς δῆλα πάντα τῷ κρατοῦντι τῶν ἐν ἀξιώματι ἀποσταλέντων ποιησαμένων, καὶ ως ψευδολόγον τὸν κατήγορον ἐπιβεβαιωσαμένων, καὶ τὴν ἔκειθεν ἀπόφασιν προσδεχομένων, δι' ἀφεσίμου βασιλικοῦ δρισμοῦ πάντῃ ἀνετοι καὶ ἀνενόχλητοι τοῦ λοιποῦ οἱ τῆς ιερᾶς αὐτῆς μονῆς διαμεμενήκασιν ἀδελφοί, ἀπαλλαγέντες τῆς ἡς παρὰ προσδοκίαν δεινῆς συμφορᾶς καὶ ἀφορήτου θλίψεως, ὕβρεώς τε καὶ ἀτιμίας οὐ τῆς τυχούσης, καὶ ζημίας οὐ σμικρᾶς, ἐπειράθησαν. Καὶ γὰρ μέχρις εἰκοσιεξ βαλαντίων ἀργυρίων ἡ ζημίας αὐτοῖς ἐπηκολούθησεν. Ὁ δὲ τάλας ψευδοσυκοφάντης ἔκεινος, σιδηροδέσμιος ὑπὸ τῶν πεμφθέντων ὄφφικιαλίων ἀνδρῶν ἔκεινων ἀπαγθεῖς εἰς τὴν βασιλεύουσαν, εἰ καὶ κατὰ τὴν ὁδὸν τὴν πίστιν ἔξωμόσατο (φεῦ τῆς διπλῆς συμφορᾶς τοῦ πανάθλου!), ἀλλὰ διὰ προσταγῆς τοῦ κρατοῦντος τῇ δημοσίᾳ εἰρκτῇ ἀπρόσιτος μέχρι τελευτῆς ἐναπεκλείσθη. "Αν δέ, ὡς φιλοίστωρ καὶ φιλακροῦμον φιλότης, καὶ ταῦτα τῇ παρούσῃ συγγραφῇ συγκαταλέξας, ως πέραν τοῦ σκοποῦ ἔδοξα ἐκδιηγούμενος, ἀλλ' ως αὐτόπτης τῶν συμβεβηκότων τούτων καὶ συμμέτοχος τῆς συμφορᾶς ταύτης καὶ θλίψεως, δίκαιοις ἡγησάμην μὴ τὰ γραφῆς καὶ μνήμης ἀξιαὶ μνήματι λήθης ἐνθάψαι.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

ΤΩΝ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΛΩΣΙΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΥΣΑΝΤΩΝ

ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΓΑΡΗΝΗΣ ΤΥΡΑΝΝΙΔΟΣ

Α' πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως ἔχρημάτις Γεννάδιος ὁ Σχολάριος. Β' Πατένθωρος ὁ πνευματικός. Γ' Σωφρόνιος. Δ' Ιωάνναφ Κόκκας, οὗτον τὸ γένειον ἔτεμον, ως μὴ συγχωρήσαντος τὸν παράνομον γάμον. Ε' Συμεών δὲ Τραπεζούντιος, διὸ καὶ ἀρχὴν ἐποίησε τῶν δοσιμάτων. Ζ' Μάρκος ὁ Ξυλοκαράβης. Ζ' Διονύσιος ὁ Φιλιππουπόλεως, καὶ πάλιν ὁ Συμεών. Η' Ραφαὴλ ὁ Σέρβος, ἀγράμματος. Οὗτός ποτε ἀναγινώσκων τὸ κατὰ Ματθαῖον ιερὸν Εὐαγγέλιον εἶπεν, Ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον ἀγίου Εὐαγγελίου. Τῶν δὲ τοῦ κλήρου τις εἶπεν αὐτῷ, — Μὴ διαιρεῖ, δέσποτα, τὴν διφθοργον. Ο δὲ ἔφη, — Σιώπα, δτι πολλὰ τὰς διφθόργυνς καὶ τριφθόργυνς μεμίσηκα. Θ' Μάξιμος ὁ λόγιος. Ι' Νήφων ὁ Θεσσαλονίκης. ΙΑ' Ιωακεῖμ ὁ Δράμας. ΙΒ' Μάξιμος ὁ Σερρῶν, ὁ Διονύσιος, ὁ Νήφων, καὶ ὁ Ιωακεῖμ ἐκ Β'. ΙΓ' Ιαχώμιος ὁ Ζιγνῶν δις. ΙΔ' Θεόληπτος ὁ Ιωαννίνων. ΙΕ' Ιερεμίας ὁ Σοφίας δις. Οὗτος εἰς τὴν χώραν τοῦ Βρίγκα λεγούμενην φκοδόμησεν οἰκίας, ἀμπελῶνας καὶ κήπους, καὶ ἀφίερωσεν αὐτὰ ἐν τῇ μονῇ τῆς Παμμακαρίστου, ἥτοι πατριαρχείου. Αὐτὸς καὶ εἰς Μοσχοβίαν ἀπελθὼν ἀνέδειξε πατριάρχην τὸν Μοσχοβίας¹. ΙΖ' Ονήσιμος. ΙΖ' Ιωαννένης ὁ Σωζοπόλεως. ΙΗ' Διονύσιος ὁ Νικομηδείας. ΙΘ' Ιωάνναφ ὁ Ἀδριανουπόλεως ἐν ἔται ζεβ'. Κ' Μητροφάνης ὁ Φιλαδελφείας ἢ Καισαρείας ἐν ζεζ' ἔται. ΚΑ' Ιερεμίας ὁ Λαρίσσης. ΚΒ' Ιαχώμιος Μπατέστας, Λέσβιος. ΚΓ' Θεόληπτος ὁ Φιλιππουπόλεως ἐν ἔται ζηγ'. ΚΔ' Ματθαῖος ὁ Ιωαννίνων ἐν ἔται ζρθ', ἥμέρ. ζ'. ΚΕ' Γαβρεὴλ ὁ Θεσσαλονίκης μῆνας ζ'. ΚΖ' Θεοφάνης ὁ Αθηνῶν, μῆνας ζ'. ΚΖ' [Θεοφάνης] ὁ Καρύκης, ὁ μουσικώτατος καὶ καλλίφωνος: δεῖτις ποτὲ ἐν μιᾷ τῶν νυκτῶν ἀναβὰς εἰς ἐν τῶν μετζετίων ἔδωκε δόξαν τῷ Θεῷ. Ἐκ τῆς οὖν μελωδίας ἔξυπνος γενόμενος ὁ βασιλεὺς καὶ ζητήσας αὐτὸν οὐχ εύρεν². ΚΗ' Νεόφυτος ὁ Αθηνῶν χρόνον ἐνα. ΚΘ' Ματθαῖος δις. Λ' Τοποτηρητὴς καὶ ἐπίτροπος τοῦ πατριαρχείου Μελέτιος ὁ Αλεξανδρείας χρόνον ίκανόν. ΛΑ' Ραφαὴλ ὁ Μηθύμνης δις ἐν ἔται ζρια'. Ἐπὶ τούτου ἐγένετο Τόμος πληροῦν τοὺς ἀρχιερεῖς τὰ ἐτήσια αὔτῶν, καὶ τὸν μὴ διδόντα καθαίρεισθαι. ΛΒ' Νεόφυτος. ΛΓ' Τεμόθεος ὁ Παλαιῶν Πατρῶν δις ἐν ἔται ζριε'. Ὡρμητὸς δὲ ἐκ τῆς κατὰ Κύζικον Πανόρμου, φαρμάκῳ δὲ ἐτελεύτησε. ΛΔ' Εκδρελλος Λούκαρις ὁ πάπας Αλεξανδρείας ἐπτάκις. Οὗτος ἐκ Ζακύνθου ἦγαγε διδάσκαλον εἰς Κωνσταντινούπολιν τὸν φιλόσοφον Κορυδαλέα τὸν ἐξ Αθηνῶν, καὶ εἰς ζωάρκειαν αὐτοῦ δέδωκεν αὐτῷ τὴν ἐκκλησίαν τὴν ἐν τῷ Κοντοσκαλίῳ. Οὗτος α' τὸν Νικόδημον Μεταξᾶν ἔχειροτόνησεν ἀρχιεπίσκοπον Κεφαλληνίας καὶ Ζακύνθου, ἀποσπάσας ἐκ τῆς ὑποταγῆς τοῦ Κορίνθου, ἐν ἔται φχ'. Ἐπὶ τούτου ἦγαγεν ὁ Μεταξᾶς ἀρχιεπίσκοπος τυπογραφίαν εἰς τὴν πόλιν, ἐπὶ τῷ τυποῦσθαι τὰ ἥμέτερα βιβλία· οἱ δὲ Λατῖνοι διὰ τῆς πεισμονῆς διέβαλον ἥμᾶς τῇ ὄθωμανικῇ τυραννίδι, καὶ πολλὰ διπονήσαντες ἔρριψαν εἰς θάλασσαν τὴν τυπογραφίαν. Ἐτυπώθησαν δὲ μόνον τοῦ Παλαμᾶ τὸ Σύνταγμα, καὶ τοῦ Σχολαρίου καὶ Μαργουνίου ὁ Διάλογος. ΛΕ' Γρηγόρεος ὁ Αμασίεις ληστρικῶς μῆνας γ' καὶ ἔξωρισθη εἰς Ρόδον. ΛΖ' Ανθίμος ὁ Αδριανουπόλεως ἐν ἔται ζρλα', μῆνας ζ'. καὶ παρατησαμένου, καὶ μονάσαντος ἐν τῇ κατὰ τὸ τοῦ Αθωνος ἀγίου Ορος Λαύρᾳ τοῦ ἀγίου Αθανα-

¹ Κατὰ Μελέτιον καὶ Ζαχ. Μαθᾶν, οὐχ οὕτος ἐστιν ὁ εἰς Ρωσσίαν ἀναβὰς καὶ τὴν ὁμόδοξον βωσσικὴν ἐκκλησίαν εἰς πατριαρχείον ἀναδεῖξας, ἀλλ' δ 52 ἔτεσιν ὑστερον πατριαρχήσας ἔτερος Ιερεμίας, ὁ τούπικλην Τρανός.

² Περὶ τοῦ δυσκλεοῦς τούτου πατριάρχου έδε τὰ ὑπὸ τοῦ ἀνεπίληστον ἀπολεπόντος τὴν μνήμην Σοφοκλ. Κ. Οἰκονόμου φιλοπόνιως ἔξερευνηθέντα ἐν Ἐπιστολιμαΐᾳ Διατριβῇ αὐτοῦ ἐκδοθείσῃ ὑπὸ τοῦ Κ. Σάθη ἐν τέλει τοῦ Περὶ Ιερεμίου τοῦ Β' Βιογραφικοῦ Σχεδιάσματος.

σίου, προσκαλεῖται αύθις δὲ Κύριλλος Λούκαρις. ΛΖ' **Ικνοελλος** δὲ ἐκ Βερβοίας. Τὸν οὖν Λούκαριν Κύριλλον μετὰ ἔτος ἐν ἀπὸ τῆς ἑδόμης αὐτοῦ πατριαρχείας ἐξώρισεν εἰς Ρόδον, πατριαρχεύσας τὸ β' ἐκκαίδεκα μῆνας· πλεονέκτης δὲ ὅν ἀποβάλλεται, καὶ προχειρίζεται ΛΗ' **Νεόφυτος** δὲ Ἡρακλείας· καὶ αύθις αἰδοῖ τοῦ Κυρίλλου (ὑποτακτικὸς γάρ αὐτοῦ ἐχρημάτισε), παρηγήσατο τὸν θρόνον αὐτῷ. Ἐγκρατής δὲ αύθις γενόμενος τοῦ θρόνου, διέβαλεν εἰς τοὺς χριτοῦντας τὸν διμώνυμον αὐτοῦ Κύριλλον Λούκαριν ὡς ἀποστάτην, καὶ ἐγκλείσαντες αὐτὸν εἰς τὸ Νεόκαστρον τῆς Ρούμελης λεγόμενον Μπάς – κεσέρ, ἥτοι Κεφαλονίκην, ἐβίθισαν τῇ θαλάσσῃ καὶ ἀπεπνίγη. Εύρεθέν δὲ τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐτάφη εἰς τὸ Ρήγιον, ἥτοι Τσεκμετζέρ τουρκιστί· κάκεΐθεν δὲ ὁ Α' **Παρθένεος** δὲ Γέρων κομίσας εἰς τὸ πατριαρχεῖον τὸ λείψον αὐτοῦ ἔθαψεν ἐν τῇ μονῇ τῆς Χαλκης. Ἐξωρίσθη δὲ δὲ ἐκ Βερβοίας Κύριλλος εἰς Καρθαγένην ἐν ἔτει ἣγλῳ¹, κάκεΐσε πνιγμῷ ἀποθνήσκει· δι' ὧν γάρ τις ἀμαρτάνει δι' αὐτῶν καὶ παιδεύεται. ΛΘ' **Αθανάσιος** Κρής Πατελάρος δὲ Θεσσαλονίκης (δις καὶ τὸν Κύριλλον ἐξώρισεν εἰς Τένεδον), ἐκβληθεὶς ὑπὸ τοῦ Κυρίλλου Λουκάρεως ἐδόθη αύτῳ ἡ Θεσσαλονίκη· κάκεΐθεν εἰς Ἀγκῶνα ἀποδημήσας, διακονοθεὶς ἀπελθεῖν εἰς Ρώμην ἐπεμψε τὸν Δρυνουπόλεως ἐπίσκοπον πρέσβυν πρὸς τὸν πάπαν Καλλιστον, ἐὰν ἔχῃ τὸν θρόνον καὶ τὸν τόπον τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἀπελθεῖν ἔκει. Ο δὲ πάπας ἀπεκρίθη, διτι εἴ τοι οὐ ποιήσεις τὴν φωμαῖκήν πίστιν, δώσει αὐτῷ θρόνον καρδιναλικόν. Διςαρεστήσας δὲ ἀπῆλθεν εἰς Μπογδανίαν καὶ Μοσχοβίαν. ΜΓ' **Παρθένεος** δὲ Γέρων ὅρμητο δὲ ἐκ τῆς Ἡπείρου, μὴ ἀγαπῶν δὲ τὴν ἀσματικὴν ἀκολουθίαν καθηγέθη ἐν ἔτει ἣγμδ'¹. ΜΑ' δὲ Νέος **Παρθένεος**, δὲ Ἐξῆς λεγόμενος, οὗτος καὶ τὸ λείψον τῆς ἀγίας Παρασκευῆς δέδωκε τῷ Βασίλῃ βοεβάνδρᾳ τῆς Μολδοβλαχίας ὅπως λυτρώσηται τὸ πατριαρχεῖον τοῦ χρέους. ΜΒ' **Πωαννένεος** δὲ Ἡρακλείας δις. ΜΓ' **Ικνοελλος** δὲ Σπανός, δὲ πρώην Κορίνθου, ἡμέρας ιη', καὶ ἐξεβλήθη. Είτα δὲ δὲ Πατελάρος. ΜΔ' **Παΐσιος** δὲ Λαρίσσης ἐν ἔτει ἣγνα' Ἰουλίου α', καὶ ἐκβληθεὶς ἀπῆλθεν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ Λέσβον κάκεΐ ἐτελεύτης. ΜΕ' **Παρθενάκης** δὲ Χίου, ἀγαθὸς ἀνήρ πεμφθεὶς δὲ πρέσβυς εἰς τὸν χάτμαν τῆς Καζακίας, καὶ διαβληθεὶς ὑπὸ τοῦ χάνη ἐκρεμάσθη εἰς τοῦ πατριαρχείου τὴν θύραν τῷ σαββάτῳ τοῦ Λαζάρου· ἐποίησε δὲ τρεῖς ἡμέρας ἀπηγωρημένος, λύπην ἀφόρητον τοῖς χριστιανοῖς παρασχών. Ζητήσαντος δὲ τοῦ βεζύρη ποιῆσαι ἄλλον πατριάρχην, πάντες οἱ ἀρχιερεῖς ἐκρύβησαν. ΜΖ' **Γαβρεὴλ** δὲ Γάνου καὶ Χώρας παρίσταται καὶ μετατίθεται ὑπὸ τινῶν ἀθλίων μητροπολιτῶν· διν ὡς ἀγράμματον μετὰ δύο μῆνας οἱ ἀρχιερεῖς ἐξάγουσι, καὶ ἐν τοῖς ιδίοις ἡσύχαζε. Μετὰ δὲ χρόνων δύο παρέλευσιν διεβλήθη ὑπὸ τῶν κατεράτων φθονερῶν Ἰουδαίων ὅτι ἐβάπτισεν Ἀγαρηνόν τινα, καὶ ἐκρέμασαν αὐτὸν ἐν τῇ Προύσῃ· κάκεΐσε γάρ δὲ σουλτάνος τότε διέτριβε. Καὶ τοῦ Σερβίας ἀρχιεπισκόπου Γαβριὴλ εἰς Μοσχοβίαν ἀπελθόντος Μάξιμος τις ληστρικῶς ἐλαύε τὸν θρόνον αὐτοῦ, αὐτὸν δὲ τὸν Γαβριὴλ ὡς ἐπίβουλον τῆς βασιλείας διέβαλε· καὶ κρεμᾷ αὐτὸν δὲ βασιλεὺς ἐν τῇ Προύσῃ ἀδίκως. Πολλὰ δὲ τοῖς τρισὶ τούτοις ἐποίησαν οἱ ἔθνικοὶ τοῦ ἐξομόσασθαι τὴν πίστιν, τιμᾶς καὶ δόξας ὑποσχόμενοι αὐτοῖς, ἀλλ' ἐλέει θεῖω τοιαύτη ἐγκατάλειψις οὐ γέγονεν· διθεν ὡς χριστομίμητοι ἀρχιερεῖς μάρτυρες ἀνεδείχθησαν. ΜΖ' **Παρθένεος** δὲ Προύσης, δὲ Χαμχούμης, ἥτοι Μογγιλάλος, οὐ πατρίς τὸ Κατηρλί, ἥτοι Μουλαχῶρι, ὑποκείμενον τῇ ἐπαρχίᾳ Νικομηδίας, πεντάκις ἐπατριάρχευσεν, ἀναλφάδητος μέν, ἐγκρατής δὲ καὶ σώφρων. Ἐν Βουκορεστίῳ δὲ τὸ κοινὸν ἐπὶ ποτήριον. ΜΗ' **Διονύσιος** δὲ Λαρίσσης, δὲ ἡξ "Ανδρου" δις παρατησάμενος τὸν θρόνον, ἐν τῇ κατὰ τὸ "Ορος" Αθωνος ἱερῷ Λαύρᾳ τοῦ ἡγίου Ἀθανασίου πρὸς Κύριον ἐξεδήμησε. ΜΘ' **Μεθόδιος** δὲ Ἡρακλείας ἐτος ἐν, καὶ εἰς Βενετίαν ἐτελεύτησε. Ν' **Διονύσιος** Βυζάντιος δὲ Λαρίσσης (δις πρότερον γέροντας ἐσχε τὸν διμώνυμον αὐτῷ Διονύσιον τὸν ἡξ "Ανδρου"), πεντάκις τοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου προεστήσατο· ἦν μέντοι εἰπέρ τις ἄλλος ἐκ νέου εὐλαβής, καὶ ἐγκρατής, καὶ σοφίας ἐμπλεως, καὶ διδακτικός, καὶ τῆς ἀραβικῆς καὶ ὁθωμανικῆς διαλέκτου διὰ γραμμάτων ἐμπειρος. Ἐξεδήμησε δὲ πρὸς Κύριον ἐν Τριγούντῳ² τῆς Κάτω Μυσίας³, ἐπὶ τῆς ἡγεμονίας τοῦ Κωνσταντίνου Βασαράμπα, ἐν ἔτει σωτηρίων

¹ Συγχέει κάνταυθα τοὺς δύο διμωνύμους πατριάρχας· δὲ Β' γάρ Παρθένιος ἦν δὲ ἡ Ἡπείρου διμώνυμος· δὲ καὶ δὲ μῶμος τῆς περὶ τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἀκολουθίαν νωθρείας προστέτριπται.

² Γρ. Τεργοβίστω. ³ Μοισίας.

αχής' Σεπτεμβρίου κβ'. Τούτον τὸν ἡγεμόνα Οὐγγροθλαχίας Κωνσταντίνον ὡς ἀποστάτην δῆθεν καὶ ἐπίβουλον τῆς βασιλείας αὐτοῦ μεταπεμψάμενος ἐν Κωνσταντινουπόλει ὁ σουλτάν 'Αχμέτης, πρῶτον μὲν ἀπεκεφάλισε τὰ τέκνα αὐτοῦ, ἀτινας ἐνουθέτει ὁ φιλόχριστος καὶ φιλόστοργος πατὴρ ὑπομένων γενναίως διὰ τὴν ἀγάπην Ἰησοῦ, ὅστερον δὲ αὐθωρὸν καὶ τοῦ πατρὸς αὐτῶν τὴν κεφαλὴν ἀπέτεμε ξίφει ἐν ἔτει ἀψιδ'. ΝΑ' **Γεράσιμος** ὁ Τορνόβου, ὁ Κρής. NB' **Πάκωθος** ὁ Λαρίσσης Χίος δίς. NG' **Ικαλλένυκος** ὁ Προύσης ὁ ἐξ Ἀγράφων, μαθητὴς τοῦ Εὐγενίου τοῦ φοιτητοῦ τοῦ Κορυδαλέως· δεῖτις Καλλίνικος δίς πατριαρχεύστας, καὶ καλῶς τὰ τῆς Ἐκκλησίας διοικήσας, εἰς τὸν πατριαρχικὸν θρόνον τὸ ζῆν ἔξεμέτοπτεν ἐν ἔτει σωτηρίᾳ ἀψίδ' Αὔγουστου η'. Ἐπὶ τῶν τούτου ἡμερῶν ἐκυρώθη πληροῦν οἱ καλόγηροι χαράτζιον, διὰ τὸ φείσασθαι μικρὰν δόσιν δοῦναι τῷ τότε Γεονατζήμπαση, ἦγουν τῷ πρώτῳ φόρολόγῳ, ἀσύδοτοι ὅντες ἐξ ἀρχῆς, κατὰ τὴν τοῦ Μωάμεθ διαθήκην, τὴν εύρεθεῖσαν ἐν τῇ μονῇ τοῦ Σιναίου "Ορους μετὰ τῆς ἐκείνου χειρός, ὡς ἀγραμμάτου, τετυπωμένην· οὐκ μετακομιστάμενοι ἐκεῖθεν εἰς τὰ βασιλειαὶ μετὰ τιμῆς διεφύλαξαν, καὶ δεδώκασι χάτι-σερίφιον τοῖς ἐν ἐκείνῃ τῇ μονῇ μονάζουσι μὴ διδόναι φόρους. "Οθεν αὐτοὶ μόνοι μένουσι μέχρι καὶ τῆς απομερούσεις τὴν πρώτην ἐλευθερίαν. Ἐπὶ τῆς τούτου πατριαρχείας κάγὼ τῆς Θήρας, ἦτοι Σαντορίνης, ἀρχιεπίσκοπος ἔχειροτονήθην. ND' **Νεόφυτος** ὁ Ἀδριανουπόλεως, ὁ ἐξ Ἰωαννίνων. NE' **Γαβρεὴλ** ὁ τῆς μητροπόλεως Χαλκηδόνος πρόεδρος, ἐξ "Ανδρου τῆς νήσου ὁρμώμενοι στοὺς φύντες αὐτοῦ, αὐτὸς δὲ φύς καὶ ἀνατραφεὶς ἐν τῇ Σμύρνῃ καὶ Χίῳ διὰ τὴν ἔφεσιν τῆς σπουδῆς τῶν γραμμάτων. Διῆθυνε δὲ καλῶς καὶ ἀταράχως τὸν πατριαρχικόν, κάμε ψήφῳ συνοδικῇ ἀνεβίβασεν ἐκ τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Σαντορίνης εἰς τὴν μητρόπολιν Ναύπακτον καὶ "Αρταν· ἔξεμέτρησε δὲ καὶ οὗτος τὸ ζῆν ἐν τῇ πατριαρχικῇ περιωπῇ εἰρηνικῶς. NZ' **Κυπριανὸς** ὁ Καισαρείας Καππαδοκίας δίς. NH' **Αθανάσιος** ὁ Ἀδριανουπόλεως, ὁ Κρής. NH' **Κύριλλος** ὁ Κυζίκου, Λέσβιος, ἐν ἔτει ἀψιγ' ἐν μηνὶ Δεκεμβρίῳ· καὶ αὖθις Κυπριανὸς μικρόν. NΘ' **Κοσμᾶς** ὁ Σινᾶ, Κλαυδίουπόλεως καὶ Ἀλεξανδρείας χρηματίσας, ὁ ἐκ τῆς Πριγγήπου ὁρμώμενος, ὑποσχεθεὶς τὸ κατ' ἔτος μοιρὶ ληστρικῶς ἐδράξατο τοῦ θρόνου ἀψιδ' μηνὶ Μαρτίῳ· διὰ δὲ τὴν δκοσμὸν αὐτοῦ ἀκυθερνησίαν, κατηγορηθεὶς ἐπὶ βήματος βασιλικοῦ ὑπὸ τοῦ μητροπολίτου Ναυπάκτου καὶ "Αρτης Νεοφύτου, Μαυρομάτη κατὰ κόσμον λεγομένου, συναινούντων καὶ τῶν λοιπῶν μητροπολιτῶν, ὑπερόριος γέγονεν ἐν τῷ ὅρει Σινᾶ· μετὰ μικρὸν δὲ ἐκεῖθεν ἐλευθερωθεὶς πάλιν τῆς Ἀλεξανδρείας προέστη, κάκεῖσε τὸ ζῆν ἔξεμέτρησεν. Ξ' **Ιερεμίας** ὁ μητροπολίτης τῆς Καππαδοκῶν Καισαρείας, Πάτμιος, δεῖτις τὴν αὐτὴν ἔχων γνώμην τῆς φιλαρχίας τοῦ ἐκ τῆς Πριγγήπου Κοσμᾶ, αὐξήσας τὸ μοιρὶ ἐδράξατο τοῦ θρόνου τοῦ πατριαρχικοῦ ἐν ἔτει ἀψισ', μηνὶ Μαρτίῳ ('Ἐπὶ τῆς αὐτοῦ πατριαρχείας διὰ τῆς τῶν εὐσεβῶν ἐλεημοσύνης, ἀνεκαινίσθη τὸ πατριαρχεῖον). 'Απληστίαν δὲ χρημάτων νοσοῦντος, καὶ τὰ ἔγγουα καὶ ἄγουα διὰ τῶν γρηγορίων.

(Λείπουσι τὰ λοιπὰ ἐνὸς φύλλου ἀποσγισθέντος¹⁾

ΤΟΜΟΣ ΣΥΝΟΔΙΚΟΣ

ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΠΕΡΙΩΠΗΣ ΓΕΓΟΝΩΣ

ΕΠΙ ΤΗΙ ΚΑΘΑΙΡΕΣΕΙ ΤΟΥ ΔΙΑΚΟΝΟΥ ΣΩΤΗΡΙΧΟΥ ΤΟΥ ΠΑΝΤΕΥΓΕΝΟΥ,
ΤΟΥ ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΙΦΙΟΥ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΑΡΟΥ

ΕΙΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΝ ΤΗΣ ΘΕΟΥΠΟΛΕΩΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΑΝΤΙΟΧΕΙΑΣ

Μηνί Μαΐφ 16', ημέρα α', Ινδικτιώνος ε' 1

("Ορα ὅπισθεν τεῦχος ΤΞΣ", σελ. 166 ύποσημ. 2)

Προκαθημένου τοῦ βασιλέως ἡμῶν καὶ αὐτοκράτορος χυροῦ Μανουὴλ τοῦ Κομνηνοῦ ἐν τῷ παλαιτίῳ τῶν Βλαχερνῶν παρισταμένων τῇ ἀγίᾳ βασιλείᾳ αὐτοῦ τῶν περιποθήτων ἀνεψιῶν αὐτοῦ καὶ υἱῶν τοῦ ἀσιδίμου σεβαστοκράτορος χυροῦ Ἀνδρονίκου, τοῦ πρωτοσεβαστοῦ καὶ πρωτοβεστιαρίου χυροῦ Ἰωάννου τοῦ Κομνηνοῦ καὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ χυροῦ Ἀλεξίου τοῦ περιποθήτου [ἀνεψιοῦ] τῆς κραταιᾶς καὶ ἀγίας βασιλείας αὐτοῦ χυροῦ Ἀλεξίου τοῦ Κοντοστεφάνου². [τοῦ πανσεβάστου σεβαστοῦ καὶ γαμβροῦ τοῦ κραταιοῦ καὶ ἀγίου ἡμῶν βασιλέως, χυροῦ Ἰωάννου τοῦ Καντακουζηνοῦ· τοῦ πανσεβάστου σεβαστοῦ καὶ γαμβροῦ τῆς μακαριωτάτης πορφυροσγενήτου καὶ περιποθήτου αὐτοδέλφης τοῦ κραταιοῦ καὶ ἀγίου ἡμῶν βασιλέως κυρᾶς Θεοδώρας, χυροῦ Ἰωάννου Ἀγγέλου· τοῦ πανσεβάστου σεβαστοῦ χυροῦ Κωνσταντίνου τοῦ Παλαιολόγου· τοῦ πανσεβάστου σεβαστοῦ χυροῦ Ἀλεξίου τοῦ Παλαιολόγου· τοῦ πανσεβάστου σεβαστοῦ καὶ ἐπάρχου χυροῦ Ἀνδρονίκου τοῦ Καματηροῦ³. τοῦ μεγαλοδοξοτάτου⁴ μεγάλου λογαριαστοῦ τῶν σεκρέτων⁵ καὶ πρωτονοταρίου χυροῦ Ἰωάννου· τοῦ μεγαλοδοξοτάτου πρωτονοβελησίμου⁶ καὶ ἐπὶ τοῦ κανικλείου χυροῦ Θεοδώρου τοῦ Στυππειώτου⁷. τοῦ μεγαλοδοξοτάτου μυστικοῦ χυροῦ Νικηφόρου τοῦ Βορβηνοῦ⁸. τοῦ μεγαλοδοξοτάτου μεγάλου δρουγγαρίου χυροῦ Ἰωάννου τοῦ Μακρεμβολίτου· τοῦ μεγαλεπιφανεστάτου πρωτασηκρῆτος χυροῦ Νικολάου τοῦ Ζωναρά· τοῦ μεγαλεπιφανεστάτου πρωτοχουροπαλάτου⁹ καὶ ἐπὶ τῶν διέτειναν χυροῦ Μιχαὴλ τοῦ Καματηροῦ· τοῦ μεγαλεπιφανεστάτου πρωτοχουροπαλάτου, νομοφύλακος.

1 S. R. Μαΐφ 16', ημέρα, Ινδ. ε'. (Συμπίπτει δὲ τῷ 1157 ἔτει.)

2 Τούτου μνείαν ποιεῖται καὶ Κίνναμος ἐν Ε' Ιστοριώ, § η'.

3 Μέμνηται καὶ τούτου ὁ αὐτὸς ιστοριογράφος ὡς τὴν ἐπαρχον διέποντος ἀρχὴν, καὶ σεβαστότητι ἀξιωθέντος, συγγενοῦς δὲ τῷ βασιλεῖ δύτος [Δύτ. § ζ'].

4 S. R. μεγαλοδοξοτάτου. Οὕτω καὶ ἐν τοῖς ἐφεξῆς.

5 » τοῦ σεβαστοῦ.

6 » πρωτονοταρίου.

7 Ταῦτα καὶ περὶ τούτου φησὶν ὁ αὐτός: «Ἡν δέ τις ὑπογραμματέων [γρ. ὑπογραμματεύων] αὐτῷ Θεόδωρος δηνομα, ἐπίκλησιν Στυππειώτης. Οὗτος ὁ Θεόδωρος, τὰ τε ἄλλα βασιλεῖσι σίκειότατος ἦν, καὶ δὴ καὶ τὴν ἐπὶ τοῦ κανικλείου πεπίστευτο λειτουργίαν, ἄλλὰ σκαιός τις καὶ δύσναυς περὶ αὐτὸν φωραθείς τε καὶ ἔξελεγχθείς, σῆψεν τε αὐτῶν καὶ γλώττης ὁ κακοδαίμων ἐστέρητο. Τόν τε γάρ τῆς ζωῆς αἰῶνα ἔκμεμετρησθαι: βασιλεῖς ἦδη ὡς ἀπὸ τρίποδος ἀπεφοίβαζε τοῖς πολλοῖς καὶ χρῆν ἔλεγε τῶν Ῥωμαίων βουλήν μηκέτι νεανίᾳ μηδὲ σφριγῶντι τὴν ἀρχὴν παραδοῦναι, ἀλλ' ἀνδρὶ γεγηρακότι τε ἀκριβῶς καὶ ἔξωρῳ τῆς ἡλικίας, ὅπως ἐκείνου τῷ λόγῳ ἀρχοντος, ὡς ἐν δημοκρατίᾳ τὰ τῆς πολιτείας μᾶλλον διοικοῖτο» [Δ', ιθ'].

8 S. R. Βορβηνοῦ.

9 » μεγάλου ἐπιφανεστάτου—πρωτοχουράτωρος. Οὕτω δὲ ἔχει καὶ ἐν τοῖς αὐτίκα ἐπομένοις τριστὶ προσώποις.

καὶ ἐπὶ τῶν οἰκειοκῶν χυροῦ Θεοδώρου τοῦ Παντεχνῆ¹· τοῦ μεγαλεπιφανεστάτου πρωτοχουροπαλάτου καὶ φύλακος χυροῦ Ἡλία τοῦ Βούρτζη²· συμπαρισταμένης καὶ τῆς συγκλήτου· συνεδριαζόντων αὐτῷ³ καὶ συνδιαιτώντων τῇ ὑποθέσει, ἡμῶν⁴ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως Κωνσταντίνου· τοῦ Ἱεροσολύμων μοναχοῦ Ἰωάννου· συνεδριαζόντος ἡμῖν καὶ τοῦ ὑποψηφίου Θεουπόλεως μεγάλης Ἀντιοχείας τοῦ Παντευγένου· συνδιαιτώντων ὡςαύτως τῇ ὑποθέσει [καὶ] ἡμῶν τοῦ ἀρχιεπισκόπου πάσης Βουλγαρίας μοναχοῦ Ἰωάννου· τοῦ Κύπρου μοναχοῦ Ἰωάννου· συνδιαγνωμονούντων καὶ ἡμῶν τῶν ἀρχιερέων, τοῦ Καισαρείας Στεφάνου· τοῦ Ἡρακλείας Πέτρου· τοῦ Ἀγκύρας Στεφάνου· τοῦ Κυζίκου Ἰωάννου· τοῦ Νικομηδίας Θεοφύλακτου· τοῦ Σίδης Ἰωάννου· τοῦ Θεσσαλονίκης Βασιλείου· τοῦ Νεοκαισαρείας Κωνσταντίνου· τοῦ Λαζαρίκειας Βασιλείου⁵· τοῦ Κορίνθου Θεοδώρου· τοῦ Ἀθηνῶν Γεωργίου· [τοῦ Μωχησοῦ Λέοντος]⁶· τοῦ Λαρίσσης Γεωργίου⁶· τοῦ Ναυπάκτου Βασιλείου· τοῦ Φελιππουπόλεως Θεοδώρου· τοῦ Ἀδριανουπόλεως Λέοντος· τοῦ Ἀπαμείας Γεωργίου· τοῦ Κερκύρας Κωνσταντίνου· τοῦ Ἀτταλείας Νικήτα⁷· τοῦ Παροναξίας [Ἰωάννου]⁸· τοῦ Μασημβρίας [Θεοδώρου]⁹· τοῦ Βιζύης [Θεοδώρου]¹⁰· τοῦ Ἀρκαδιουπόλεως [Κωνσταντίνου]¹¹· τοῦ Παρίου [Νικήτα]¹²· (γρ. Νικολάου) τοῦ Σηλινόριας [Ἰωάννου]¹³· [τοῦ Ἀραβιζύης (γρ. Τραβιζύης) Γρηγορίου· τοῦ Λήμνου Μιχαήλ· τοῦ τῆς Ἡρακλέο[υ]ς μοναχοῦ Ἀκακίου]¹⁴ καὶ τῶν ἔτερων δ' μητροπολιτῶν, καὶ τῶν παρευρεθέντων ἐν τῇ πόλει [θεοφιλεστάτων] ἐπισκόπων¹⁵ [τοῦ Πατρῶν Γεωργίου· τοῦ Τραχαλής (ισ. Τραχείας) . . . τοῦ Ὑρκανίας Διονυσίου· τοῦ Δαλισάνδρων Κωνσταντίνου· τοῦ Ἀργους Λέοντος· τοῦ Δημητριάδος Ἰωάννου· τοῦ Ἀρτης Βασιλείου· τοῦ Ἀντάνδρου . . .]¹⁶· συμπαρισταμένων καὶ τῶν θεοφιλεστάτων ἐκκλησιαστικῶν ἀρχόντων.

Οτι καρδία βασιλέως εὔτεοις ἐν χειρὶ Θεοῦ, καθὼς⁹ γέγραπται [καὶ] ὅτι μὴ πόρρω θείας βουλῆς τὸ κατ' αὐτὸν περαίνεται: διαβούλιον, ἀτεχνῶς αὐτοῖς ἔργοις ὁ θεοστέφης ἡμῶν αὐτοκράτωρ καὶ ἄρτι παρέδειξεν. ὃν καὶ Χριστοῦ νῦν εἰπὼν τις πεπλουτηκέναι, φάναι κατὰ τὸν [θεῖον καὶ] μέγαν Ἀπόστολον¹⁰, ἀτε δὴ¹¹ καὶ ψυχήν, καὶ σῶμα, τῇ θείᾳ κυβερνήσει προσαναθέμενον, οὐκ ἂν ἀμάρτοι τοῦ πρέποντος. Τέλλω μὲν [οὖν] ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀπαριθμεῖσθαι τούτου πλεονεκτήματα, ὅσα τε τὸν ἔκτος καὶ φαίνομενον βασιλέα μεγαλουργὸν παρίστησιν ὑπὲρ ἀνθρωπον, καὶ ὅσα¹² τὸν ἔντος καὶ κρυπτόμενον διαδείκνυσιν ἐμφανέστατα πρὸς τὸ τοῦ θείου κάλλους ἀρχέτυπον ἀκριβῶς ἔξεικονιζόμενον, περιττὸν ἵσως δόξει καὶ δικαιορον.

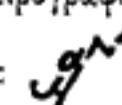
Πλὴν ἀλλὰ ταῦτα μόνα ῥητέον, ἐφ' οἷς ἄρα καὶ τὸν παρόντα συγκεκρότηκε σήμερον σύλλογον. Ως γὰρ ἀπόφημά τινα καὶ τῆς ὄρθοτόμου δόξης ἀλλότρια περὶ τε τῆς παρὰ τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν τῷ¹³ καιρῷ τοῦ πάθους γεγενημένης¹⁴ ἰλαστηρίου τῶν ἡμε-

¹ S. R. Παντεχνοῦς.

² » Βουρτεοῦ.

³ » καὶ συνέδρ. . . . αὐτῇ.

⁴ » Λείπει τῇ ἀντανυμίᾳ.

⁵ » Καλοῦ. Οὕτω φέρεται γεγραμμένον καὶ ἐν τέλει τοῦ Τόμου τοῦ ἱεράρχου τούτου τὸ ὄνομα, δπως καὶ τὸ τοῦ Θεσσαλονίκης, ἐπιλαθομένου, οὐκ οἶδαμεν δπως, τοῦ σοφοῦ καρδινάλεως ὅτι ἐν ἀρχῇ τοῦ Τόμου ὄρθως ἔγραψεν αὐτό. Τὸ πταισμα προῆλθεν ἀναμφιβόλως ἐκ τούτου, ὅτι ἐκεῖ μὲν τὸ Οὐατικάνειον χειρόγραφον ἔχει διλόγραφον τοῦ Θεσσαλονίκης τὸ ὄνομα Βασίλειος, ἐνταῦθα δὲ παλαιογραφικῶς συνεπτυγμένον οὗτο : , ἐνθα τὸ ἀρχαϊκὸν ἔ,

ὅπερ ἀπὸ τῆς Ζ' ἡδη ἐκατονταετηρίδος ἀπαντῷ συγνάκις οὗτω γραφόμενον, ἐπλάνησε πάντως τὸν γεράσμιον ἀνδρα, ἀτε δὴ παρεμφέρον πως τῷ στοιχείῳ χ. Ἀλλως δὲ καὶ ὡς ἀνδρὸς κυριώνυμον, καὶ ἐκκλησιαστικοῦ μάλιστα προσώπου; τὸ Κάλος εἴτε Καλὸς οὐδαμοῦ ἀπαντᾷ.

⁶ S. R. Λείπει: τοῦ Λαρίσσης Γεωργίου.

⁷ » Νικολάου.

⁸ Τὸ χειρ. ἔχει: ἐπισκ. θ', ἀνωνύμως δηλαδή.

⁹ S. R. Ως τὸ δὲ ῥητόν ἔστιν ἐκ τῶν Παροιμ. κα', 1.

¹⁰ A' Κορινθ. 6', 16.

¹¹ S. R. δέ.

¹² » δ γε.

¹³ » Λείπει τὸ ἄρθρον.

¹⁴ » γενομένης.

τέρων ἀμαρτιῶν¹ προσαγωγῆς τοῦ ἴδιου σώματός τε καὶ αἴματος, ναὶ δὴ καὶ τῆς δσημέραι παρὰ τῶν τὰ² θεῖα μεταχειρίζομένων ιεροτελεστῶν γινομένης ἐν ταῖς ιεραῖς ἀγιστείαις τῶν ζωοποιῶν μυστηρίων, ἡς³ αὐτὸς ἐν τῷ μυστικῷ δείπνῳ κατήρξατο, ὡς ίστοροῦσι τὰς ιερὰς καὶ πάνσεπτα⁴ Εὐαγγέλια, φρονεῖν τε καὶ δογματίζειν τῶν τινας ιερωμένων ἐπύθετο· οὐ μὴν⁵ ἀλλὰ καὶ εἰς ἑτέρους ἥδη τὴν νόσον ταύτην ὑφέρπουσαν κατεμάνθανεν, ἦν δυσέριδές τινες [καὶ φιλόνεικοι] ἀνθρώποι, οὐκ ἵσμεν ὅπως φρενοβλαβῶς νενοσήκασιν, ἐνθεον ζῆλον ἀναλαβῶν, δποῖος ούτος τὰ πρὸς εὔσεβειαν ζηλωτὴς⁶ καὶ⁷ τῷ διντὶ διάπυρος, καὶ πάσακις ἀλλακις εἰπὼν ἐρρῶσθαι τῷ τέως⁸ κατεπειγούσαις κοσμικαῖς ὑποθέσεσιν, δπόσαι⁹ τούτου τὸ ἐνθεον κράτος ἀλλεπαλλήλως περιστοιχίζουσι, τοῦτο ἔκεινο τὸ ἐν Εὐαγγελίοις¹⁰ εὖ ποιῶν καὶ αὐτὸς διεπράξατο¹¹ εὔσεβεστατα: ἐξαπέστειλε τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ συγκαλέσασθαι τοὺς σωλέξορας ἐκ τοῦ μέσου ταῦτα δήπον τὰ σκάρδαλα καὶ τοὺς ποεοῦτας τὴν ἀρούλαγ¹² αδιστι γράντες τὸν Θεόν, οὐχ ως Θεόρ ἐδέξασαρ· ἀλλ' ἐματαιώθησαρ ἐν τοῖς διαλογισμοῖς αὐτῶν¹³, καὶ ἐσχοτίσθη ἡ ἀσύρτος αὐτῶν καρδία· γάσκοντες¹⁴ εἶραι σοφοὶ ἐμωράθησαρ¹⁵.

Ἐνθεν τοις καὶ ἐν ἀγίᾳ συναθροισθέντες ἀπαντες Πνεύματι δπόσοις τῇ βασιλίδι τῶν πόλεων ἐκ τῶν ἔγγιστας τε καὶ πόρρω ταύτης ἐπαρχιῶν ἐπιδεδημήκαμεν, βουλῇ καὶ γνώμῃ τοῦ θεοκυβερνήτου ἡμῶν αὐτοχρότορος, προκαθημένου μὲν τοῦ ἐνθέου κράτους αὐτοῦ, παρισταμένης δὲ τῆς συγκλήτου, ἀλλὰ καὶ ἡμῶν τῶν πατριαρχῶν, τοῦ Κωνσταντινουπόλεως καὶ τοῦ Ἱεροσολύμων, τὰ τῆς ὑποθέσεως τῷ κράτει τούτου συνδιαίτωντων, καὶ τοῦ μποφηφίου Θεουπόλεως Ἀντιοχείας συνεδριάζοντος οὐ μὴν οὐδὲ ἡμῶν τῶν ἀρχιεπισκόπων, τοῦ Βουλγαρίας καὶ τοῦ Κύπρου τῆς τοιαύτης ἀπολιμπανομένων συνδιαίτησεως, αὐτὸς ἔκεινα καὶ νῦν δμοφρονοῦντες [ἐπι]κρατύνομεν, δὲ καν τῷ γενομένῳ συνδικῷ Σημειώματι κατὰ τὴν καὶ τοῦ Ἱανουαρίου μηνὸς τῆς ἥδη παρελθούσης δ' ἐπινεμήσεως¹⁶ τούτους, οἱ τότε συνελθόντες ἐν τῇ ἀγιωτάτῃ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ ιερώτατοι ἀρχιερεῖς καὶ λοιποί, οἵς καὶ τινες ἐξ ἡμῶν τῷ τότε συμπαρελθόντος, ως πρὸς ἐρώτησιν εἰςαχθεῖσαν [τὸ τηνικαύτα] παρὰ τοῦ ιερωτάτου συναδέλφου ἡμῶν καὶ μητροπολίτου Ῥωσίας Κωνσταντίνου, εὔσεβῶς ἀπεκρίνατο. Εἰ γάρ καὶ πολλαχοῦ τῆς Γραφῆς τὸν ἐν μιᾷ τῇ ὑποστάσει νοούμενον Θεόν τε καὶ ἀνθρώπον Γίὸν καὶ Λόγον τοῦ [συναίδίου τούτου] Πατρός, τὰ τῆς ἡμετέρας σωτηρίας οίκονομήσαντα, ως [μέγαν] καὶ πρῶτον ἀρχιερέας προσαγαγεῖν ἐσυτὸν τῷ Θεῷ καὶ¹⁷ Πατρὶ θυσίαν ζωοποιὸν καὶ κοσμοσωτήριον, διείληπται τε¹⁸ καὶ ώμολόγηται, ἀλλ' οὐχ ως τινές φασιν, οὐδὲν ἐπικεκοινώνηκεν εἰς τὸ ταύτην λαβεῖν, οὐτ' αὐτὸς δὲ ὑπὲρ ἡμῶν ἐσυτὸν προσαγαγών ἀμωμὸν ιερεῖον μονογενῆς Γίὸς τοῦ Θεοῦ, οὗτε μὴν τὸ δμοσύσιον ζωαρχικόν τε καὶ θεῖον Πνεῦμα, οὗτε δὲ τὴν παρ' ἡμῶν τελουμένην ζωοποιὸν θυσίαν προσαγομένην κατ' αὐτοὺς¹⁹ τῷ Πατρί, δὲ Γίὸς καὶ τὸ Πνεῦμα οὐ προσδέχονται.

¹ S. R. ἀμαρτημάτων.

² » Λείπει τὸ ἄρθρον.

³ » ἀς.

⁴ » θεόπνευστα.

⁵ » Λείπει τὸ: οὐ μήν.

⁶ Τὸ χειρ. ζηλωτός.

⁷ S. R. Λείπει ὁ σύνδεσμος.

⁸ » τέως.

⁹ » ὅπόσα.

¹⁰ Μαθ. iγ', 41.

¹¹ S. R. συνεπράξατο.

¹² » εἰτ' οὖν συλλογισμοῖς, δπερ δλως παρέλκει.

¹³ » καὶ φάσκοντες.

¹⁴ Ῥωμ. α', 22.

¹⁵ Τὸ χειρ. ἔχει τοῦ ἀντιγράφως παραλειφθέντος τοῦ τῶν ἐξ δεκάδων σημαντικοῦ χαρακτῆρος.

¹⁶ S. R. Λείπουσιν αἱ προηγούμεναι δύο λέξεις.

¹⁷ » Λείπει δ τε.

¹⁸ » αὐτόν.

Εἰ γοῦν καὶ οὕτω τὸ περὶ τῆς εἰρημένης πρώτης προσαγωγῆς πολλαχοῦ¹, ὡς δεδήλωται, γέγραπται; ἀλλ' οὐχὶ καὶ ὑποστατικῶς² αὐτόν, ὡς καὶ καθ' ἐκυτὴν τῆς θείας προσαγούσης φύσεως, κατὰ τὴν αὐτῶν ληρῳδίαν προσαγαγεῖν τῷ Πατρὶ τὴν σωτήριον ἐκείνην τοῦ ἡμετέρου γένους θυσίαν, διπουδήποτε τῆς θεοπνεύστου Γραφῆς παραδεδομένην ὑφεύροις τις· οὐδὲ ὅτι μὴ ταύτην συμπροσεδέξατο³ καὶ ὁ Υἱὸς καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ ἄγιον.

"Ινα [δέ] καὶ διὸ⁴ χρήσεων γραφικῶν φανότατα τὸ τοῦ δόγματος ἀληθὲς παρεστήσωμεν⁵, ὅγε καὶ μάρτυρες παρ' ἡμῶν παραγέσθωσαν ἀπαράγραπτοι θεοφόροι Πατέρες, οἱ καὶ ἡγετῶς ἡδη τὸ περὶ τούτου διατρανώσαντες. Καὶ πρῶτος⁶, ὁ πολὺς τὰ θεῖα καὶ μέγας Βασίλειος, οὗ⁷ τὴν φωνὴν ὡς Θεοῦ φωνὴν κατέχομεν ἀντικρὺς, ἐν ταῖς τῆς παρ' αὐτοῦ ἐκτεθείσης μυσταγωγίας εὐχαῖς οὕτω γράφων σαφῶς, ἡνίκα πρὸς τὸν [Σωτῆρα] Χριστὸν ἀναφέρει τὸν λόγον: «Ἄξιοσον ὑπ' ἐμοῦ τοῦ [ἀμαρτωλοῦ καὶ] ἀναξίου διουλού σου προσενεχθῆναι σοι τὰ δῶρα ταῦτα· σὺ γάρ εἰ διπρόσφερων καὶ προσφερόμενος καὶ προσδεχόμενος καὶ διαδιδόμενος Χριστὸς⁸ ὁ Θεὸς ἡμῶν». "Ο δῆτα καὶ ὁ χρυσοῦς τὴν γλῶτταν ἐν ταῖς εὐχαῖς τῆς παρ' αὐτοῦ ἐκτεθείσης ἱεροτελεστίας δεξάμενος οὐκ ἡλλοίωσεν. "Αλλὰ καὶ ὁ ἐν Θεύμασι περιβόητος θεῖος Γρηγόριος ἐν τῷ παρ' αὐτοῦ ἐκτεθέντι Λόγῳ εἰς τὸ εὐαγγελικὸν ρήτορν τὸ: «Οὗτος ἔστιν ὁ Υἱὸς μου ὁ ἀγαπητὸς⁹ κατὰ¹⁰ φῆμα οὕτω διεξιών: «Οὗτός ἔστιν οὐδὲ Υἱὸς μου καὶ ἀδυνάτος· ὁ αὐτὸς ἵερεὺς καὶ ἵερεῖον· ὁ αὐτὸς προσφέρων καὶ προσφερόμενος· ὁ αὐτὸς ιερολογῶν καὶ ιερολογούμενος¹¹. ὁ αὐτὸς θυσία γενόμενος καὶ αὐτὸς τὴν θυσίαν δεχόμενος». Συνῳδὸς τούτῳ καὶ ὁ τῆς Ἑκκλησίας Ἱεροσολύμων λαμπτήρ ἐφθέγξατο Κύριλλος, ἐν τῷ εἰς τὴν θείαν Ἀποπαντήν πονηθέντι παρ' αὐτοῦ Λόγῳ: ¹² «Αὗτός ὁ θύτης εἰπὼν¹³, αὐτὸς ὁ θυόμενος· αὐτὸς ὁ πάνταφερόμενος, καὶ αὐτὸς ὁ τὴν θυσίαν δεχόμενος». "Ετι δὲ καὶ ὁ πάμμεγας καὶ θεσπέσιος Κύριλλος ὁ τῆς Ἀλεξανδρέων φωστήρ, ἐν τῷ εἰς τὸν Μυστικὸν [Δεῖπτον] καὶ τὸν¹⁴ Νικηφόρα Λόγῳ αὐτοῦ διερρήθη οὕτως ἀποφαινόμενος: «Πίνομεν αὐτοῦ τὸ αἷμα¹⁵ τὸ ἄγιον εἰς ἀγιασμὸν τῶν ἡμετέρων ἀμαρτημάτων, καὶ μέθεξιν τῆς ἐν αὐτῷ ἀθανασίας, πιστεύοντες ἀμαρτίαις αὐτὸς ἵερεὺς καὶ θυσία· αὐτὸς ὁ προσφέρων καὶ προσφερόμενος καὶ δεχόμενος· μὴ διαιροῦντες εἰς δύο πρόσωπα τὴν θείαν καὶ ἀδιάσπαστον καὶ πρός γε τούτοις ἀσύγχυτον ἐνωσιν τοῦ ἐνὸς τῆς παντίμου Τριάδος». "Ος καὶ ἐν τῷ Εἰς τὰς βασιλλίσσας Λόγῳ αὐτοῦ πολλαχοῦ τῆς κατὰ Χριστὸν ἱερωσύνης μεμνημένος, οὕτω διέξεισιν: «"Ἄθρει δὲ ὅπως ἵερατεύει μὲν ἀνθρωπίνως, καὶ μεσίτης τέθειται Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων· μεσιτεύει γάρ πᾶς ἵερεὺς· τὸν δὲ τῆς θυσίας τρόπον, οὐκέτι καθ' ἡμᾶς ἵερεύων προκομίζει δουλοπρεπῶς μηδὲν αὐτὸς ἐπικοινωνῶν εἰς τὸ ταύτην λαβεῖν, ἀλλ' ἐκυτῷ προσγιματεύεται καὶ δι' ἐκυτοῦ τε καὶ ἐν αὐτῷ τῷ Θεῷ καὶ Πατρί». Καὶ μετ' ὅληγα: «Οὐκοῦν καν ἵερατεύειν ἀνθρωπίνως ἀλέγηται, ἀλλὰ δέχεται τὴν θυσίαν αὐτὸς θεῖκῶς, ὁ αὐτὸς ὁν δοῦ Θεὸς καὶ ἀνθρωπος». "Αλλὰ καὶ ὁ σοφὸς Θεοδώρητος, τὸ ἀποστολικὸν [ἡγητὸν] ἐξηγούμενος¹⁶ τὸ λέγον: «"Ος οὐκ ἔχει καθ'

¹ S. R. πολλαχῶς.

² Τὸ χειρ. ἀποστατικῶς.

³ Όμ. συμπαρεδέξατο.

⁴ S. R. Λείπει τῇ πρόθεσις.

⁵ " παρεστήσαιμεν.

⁶ " πρῶτον.

⁷ " οὐ καὶ.

⁸ " Χριστέ.

⁹ Εἰς τὸν Νύσσης Γρηγόριον ἀναφέρει τὸν λόγον τοῦτον Ιωάννης ὁ Δαμασκηνός [Βλ. Κοντογόν. Φιλολογ. καὶ χριτ. Ἰστορ. τῶν ἀγ. Πατέρ. τόμ. Β', σελ. 448].

¹⁰ Τὸ χειρ. κατὰ τὸ.

¹¹ S. R. ιερουργῶν καὶ ιερουργούμενος.

¹² Ἐν τοῖς ὑποβολαιών τάσσεται ὁ Λόγος οὗτος ὑπὸ τῶν χριτικῶν [Κοντογόν. αὐτ. σελ. 244].

¹³ S. R. Λείπουσιν αἱ ἐπόμεναι ἐξ λέξεις.

¹⁴ " Λείπει τὸ ἄρθρον.

¹⁵ Τὸ χειρ. πνεῦμα.

¹⁶ S. R. διηγούμενος.

ημέραν ἀράγκην [πρότερον] ὑπὲρ τῶν ἴδιων ἀμαρτημάτων¹ θυσίαν ἀγαφέρειν, ἐπειτα τῷ τοῦ λαοῦ² οὕτως ἐπάγει: «Κάκεῖνος μὲν ἔτερα προσέφερον θύματα· οὗτος δὲ τὸ ἐκυτοῦ προσενήνοχε ποσῷ, αὐτὸς καὶ τρισὶ ιερεῦς καὶ ιερεῖον γενόμενος, καὶ ὡς Θεὸς μετὰ Πατρὸς καὶ Πνεύματος τὸ δῶρον ὑδεχόμενος». Ἐξηγούμενος δὲ καὶ τὸ δακυτικὸν φητὸν τὸ: «Σὺ ιερεὺς εἰς τὸν αἰώνα κατὰ τὴν τάξιν Μελιχισεδέκου³, περὶ τῆς καθ' ἡμέραν τελουμένης⁴ ιεροτελεστίας οὕτως ἡρμήνευσεν: «Ἴε-πρατεύει δὲ καὶ νῦν ὁ ἔξ Ιούδαις κατὰ πάρκα βλαστήσας Χριστός, καὶ τοι μηδὲν αὐτὸς προσφέρων, ἀλλὰ τῶν προσφερόντων κεφαλὴ χρηματίζων· σῶμα γάρ ἐκυτοῦ τὴν Ἐκκλησίαν καλεῖ, καὶ ιερατεύει μὲν ὡς ἄνθρωπος, δέχεται δὲ τὰ προσφερόμενα ὡς Θεός».

Ταῦτα μὲν οὖν ἐκ πολλῶν ἀλλίγω παρὰ τῶν θείων Πατέρων ἔρανισάμενοι πρὸς ἐναργῆ τῆς ἀληθείας παράστασιν, τῇ παρούσῃ γραφῇ ἐνετάξαμεν, τὸ μῆκος τοῦ λόγου ἐκφεύγοντες· ἔξεστι δὲ τοῖς βουλομένοις φιλοπονεῖν καὶ εἴς ἄλλων μυρίων συνάγειν τοῦ θείου τοῦδε⁵ δόγματος τὴν ἀκρίβειαν. Τῶν οὖν θείων⁶ Πατέρων οὕτως ὅμοφρόνως εἰρηκότων⁷ τὰ περὶ τούτου, εὔδηλον ὡς, ὀπηνίκα καὶ δὲ δεσπότης Χριστός ἐσυτὸν ἐκουσίως ιέρευσε, καὶ⁸ προσήγαγε μὲν ἐκυτὸν κατὰ τὸ ἄνθρωπινον, ὡς δὲ Θεὸς καὶ αὐτὸς συνάμα τῷ Πατρὶ καὶ τῷ⁹ Πνεύματι θυσίαν ἐδέξατο. 'Αλλ' ἐν τούτοις μὲν τὰ τῆς ὑποθέσεως, ἐφ' ἣν καὶ πρώτως συνήλθομεν, καὶ οὕτω χρὴ¹⁰ φρονεῖν τοὺς τῆς Ἐκκλησίας τροφίμους ὡς τῆς Τριάδος προσκυνητάς· καὶ κατ' ἀρχὰς¹¹ ἐπὶ τοῦ δεσποτικοῦ πάθους τὸν θεάνθρωπον Λόγογ¹² τὸ σωτήριον θύμα προσενεγκεῖν τῷ Πατρὶ τε καὶ ἐαυτῷ ὡς Θεῷ καὶ τῷ Πνεύματι παρ' ὧν κατὰ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι παρήχθη ὁ ἄνθρωπος· οἵς καὶ προσέπταισε, τὴν ἐντολὴν παραβάσις· οἵς καὶ διὰ τοῦ πάθους τοῦ Χριστοῦ κατηλλάγημεν¹³. ἀλλὰ καὶ νῦν ὥσπερτως τὰς ἀναψυχτούς θυσίας τῇ παντελείᾳ¹⁴ καὶ τελειοποιῷ Τριάδι προσάγεσθαι· καὶ ταῦτην ταῦτας προσδέχεσθαι¹⁵. 'Επει δὲ οὐκ ἦν τῆς τοῦ βασιλέως μαγαλονοίας, [οὐ μὴν] οὐδὲ τῆς καθ' ἡμᾶς ἀδελφικῆς συμπνοίας καὶ δύμονοίας τὸ μὴ καὶ τοὺς σπορέας τῶν ζεζανίων σπεῦσαι πάντα τρόπον ἐφευρεθῆναι, καὶ ἐλεγχθῆναι τοὺς¹⁶ τὸ φαῦλον τοῦτο καὶ ἀκανθώδες σπέρμα τῷ καθαρῷ τῆς εὐσεβείας σίτῳ ἐγκαταμίξαντας, καὶ λόγοις ἀλλοκότοις¹⁷ ἐπιχειροῦντας κατασκευάζειν, διτὶ τῆς Νεαστορίου λύττης ἐστὶ παρακλήρημα τὸ παρὰ τῆς Ἐκκλησίας ὄρθιοδόξως δογματιζόμενον, ὡς εἰς δύο Χριστούς, βαζανὶ τῆς ἀπονοίας! οἰομένης¹⁸ ἐντεῦθεν διαιρεῖσθαι τὸν θεάνθρωπον Κύριον, ἐφ' οἵς δὲ μονογενῆς Γίδος τοῦ Θεοῦ καὶ Λόγος παρ' ἡμῶν καταγγέλλεται προσάγειν¹⁹ μὲν ὡς ἄνθρωπος, ὡς δὲ Θεὸς καὶ προσδέχεσθαι, ἐδέησε λοιπὸν διὰ τοῦτο²⁰ [καὶ] ὑμῶν²¹ τοῦ καθ' ἓνα πυθέσθαι, ὅπως ἐκαστος ἔχει περὶ τούτου φρονήματος· ναὶ δὴ καὶ τούτων ὅπόσοις τοῦ συλλόγου μέρος ὄντες, καὶ οὕτοι τὸ τίμιον ἐν διακόνοις

¹ S. R. ἀμαρτιῶν.

² Ἐθρ. ζ', 27.

³ S. R. Λείπει ὁ σύνδεσμος.

⁴ Ψαλμ. ρθ', 5.

⁵ S. R. γινομένης.

⁶ » Λείπει ἡ ἀντωνυμία.

⁷ » θεοφόρων.

⁸ Τὸ χειρ. εἰςηγηκότων.

⁹ S. R. Λείπει ὁ σύνδεσμος.

¹⁰ » Λείπει τὸ ἄρθρον.

¹¹ » δεῖ.

¹² » ἀρχῆν

¹³ » καταλλάγημα.

¹⁴ Τὸ χειρ. παντελείᾳ.

¹⁵ S. R. προσαποδέχεσθαι.

¹⁶ » Λείπει τὸ ἄρθρον.

¹⁷ Τὸ χειρ. λόγους ἀλλοκότους.

¹⁸ S. R. οἰομένης.

¹⁹ » προσφέρειν.

²⁰ » ταῦτα.

²¹ Τὸ χειρ. ἡμῶν.

συνεξητάζοντο¹. Ἀλλὰ τῶν μὲν ἄλλων ἀπάντων ἐντίμων διακόνων, ὅσοι τῷ βασιλείῳ τούτῳ καὶ ἔρῳ παρίστανται βῆματι μιᾷ ψυχῇ καὶ γνώμῃ² συμφρονούντων καὶ συνομολογούντων τὰ δεδογμένα, δὲ τῶν Ἀποστόλων διδάσκαλος Νικηφόρος δὲ Βασιλάκης³, αὐτίκα κατ' ἀργῆς τῆς ἡμῶν συνελεύσεως εἰς μέσον τήμερον ἀκυτὸν ἐμβαλών, πολὺν ἀργῆθεν ἐποιήσατο τὸν κατάλογον ἐν ἐπηκόῳ⁴ πάντων, ὑφηγησάμενος τὸ συμπεισὸν αὐτῷ αἴτιον τῆς περὶ τοῦ⁵ δόγματος τούτου ἀμφιβολίας, καὶ διὰ πάντων ἐξ ὧν εἶπε δεικνύς, ὅτι πρῶτος αὐτὸς ἐπὶ τούτῳ ἤγανάκτησεν, ως ἔφησε⁶. τῷ τοι καὶ ως καινοφανὲς αὐτὸς λογιζόμενος ὅλως τοῦτο οὐκ ἥθελε παραδέχεσθαι.

Ἐπεὶ δὲ τῶν δύο πατριαρχῶν ἡμῶν ὁμοφώνως γνωμοδοτούντων τὰ περὶ τούτου, ἀλλὰ καὶ ἡμῶν τῶν ἀρχιεπισκόπων τοῦ τε Βουλγαρίας καὶ τοῦ Κύπρου, καὶ τῆς λοιπῆς ἡμῶν τῶν ἀρχιερέων ὁμηρύρεως εἰς μίαν γνώμην συνεργομένων, καὶ κατὰ μηδέν τι περὶ τούτου διαφερομένων πρὸς ἄλλήλους, ἔδει καὶ τὸν ὑποψήφιον [πατριαρχὴν] Θεουπόλεως μεγάλης Ἀντιοχείας Σωτήριχον τὸν Παντεύγενον⁷ ως συνεδρεύοντα⁸ καὶ τοῦτον ἐρωτηθῆναι, ἐνταῦθα μᾶλλον ἢν ἴδειν τὸ ζητούμενον εὑρισκόμενον. Νῦν μὲν γάρ τοι τοῖς εἰδήσασθαις πρὸς ἀπόκρισιν, ως τοῦ⁹ τοσούτου καιροῦ, ἐξ¹⁰ οὐ παρειςεφθάση τοῦτο τὸ δικτεῖν τοῦτον ἀρχιεπίσκοπον, μὴ ἀρκοῦντος καὶ τούτῳ πρὸς κατασκόπησιν¹¹ τοῦ τῆς ὑγιαινούσης δόξης φρονήματος· νῦν δὲ ἄλλ' ἀττα καὶ οὐ συμβαίνοντα ἀκυτῷ ἀπεκρίνατο. Ἐρωτώμενος οὖν καὶ αὐτὸς παρ' ἡμῶν τήμερον, Πότερον τῇ μακαρίᾳ Τριάδι λέγει τὴν θυσίαν προστήθει τε καὶ προσάγεσθαι, ως δὲ λόγος φθάσας προδιετράγωσεν¹², ἢ τῷ Πατρὶ μόνῳ; οὔτε μόνω εἰλέγε τούτῳ προσάγεσθαι, οὔτε οὐ μόνῳ ποτὲ δὲ καὶ εἰς ἄλλοκότους δόξας ἐξέπιπτε¹³. τὸ μὲν γάρ προσάγειν, ὑποστατικὴν ἀπένεμε¹⁴ τῷ Γεννιδιότητα, οὐκ ἵσμεν ταύτην πόθεν εὑρών· τὸ δὲ προσδέχεσθαι, τῆς πατρικῆς ὑποστάσεως ἵδιον τι καὶ τοῦτο ἐτίθετο γνώρισμα μετὰ τῆς ἀγεννησίας, ἢν ιδιότητα μόνην τοῦ προανάρχου Πατρὸς ἡ Ἐκκλησία παρέλαθεν ἔκπαλαι¹⁵. Είτα δὴ καὶ ἐντεῦθεν ἡμᾶς [πρὸς τὸ δοκοῦν αὐτῷ] κατεσυλλογίζετο· εἰ γὰρ¹⁶ μὴ, καθὼς αὐτὸς φησιν, ιδιαιτατον εἴη τῆς πατρικῆς ὑποστάσεως τὸ προσδέχεσθαι, ἀλλὰ τῆς θείας, ως ἡμεῖς φαμεν φύσεως, ἀτοπόν τι τάχα συμβήσεται, ἔσται καθ' ἡμᾶς δὲ Θεός, ποτὲ μὲν Θεός, ποτὲ δὲ οὐ¹⁷ οὐ γὰρ ἀξιός φησιν ἡ προσαγωγή, ἀλλὰ μετὰ τὴν ἐνανθρώπησιν καὶ γεγενημένη καὶ γενομένη¹⁸. διὰ [δὲ] τοῦτο πάντως ἐν τινι χρόνῳ καὶ τὸ προσδέχεσθαι, ὡςπερ ἂν εἰ τῆς ἀκαταλήπτου καὶ ὑπερουσίου θεότητος

¹ S. R. συνεξετάζονται.

² » γλώσσῃ.

³ Περὶ αὐτοῦ ἀναφέρει ταῦτα ὁ Κίνναρος: «εὐδόκιμος ἀλλα τε τῶν ἐν λόγοις τῆν, καὶ δῆ λόγων ἀγαθῶν σῆμαστος· ἀμέλαιον γάρ τοι τολλεῖ τῶν κατὰς ἀτταγικὰς μεικλέτερης αὐτῷ μάχην δεῖνται». [Βιβλ. Δ', ις'] Νικήτας δὲ ὁ Χωνιάτης ταῦτα: «ὁ Βασιλάκης Νικηφόρος τὰς τοῦ Παύλου ἀναπτύσσων ἐπ' ἐκκλησίας ἐπιστόλας καὶ διαλευκάνων τῷ τῆς καλλιέργημοσύνης φωτί, δοσαι τῶν ἀποστολικῶν ῥήσεων τῇ ἀσφείᾳ ὑπομελαίνονται καὶ τῷ βάθει τοῦ πνεύματος ἐπιφρίσσουσι» [Εἰς Mar. Κομρ. Ζ', ε']. Γνησίαν δὲ εἰκόνα αὐτοῦ ἔγραψεν ὁ σοφὸς Κοραῆς [Προλεγ. εἰς Αἰσ. Μόθ. σελ. λς', ἐφ.]. Συνέγραψεν οὖτος Ἡθοποίας, Μέθους, Διηγήματα, Χρείας, Ἀρασκενάς καὶ Γνώμας, ἀτινα πάντα ἐξέδωκεν δὲ Οὐάλζιος τῇ ἐπιγραφῇ Προγυμνάσματα.

⁴ S. R. ὑπηκόῳ.

⁵ » Λείπει τὸ ἀρθρον.

⁶ Τὸ χειρ. φησί.

⁷ S. R. Λείπουσιν αἱ δύο προηγούμεναι λέξεις.

⁸ » συνεδριάζοντα.

⁹ » ως οὗτος.

¹⁰ Τὸ χειρ. ἀφ'.

¹¹ S. R. εἰς διάτκοπησιν.

¹² » διετράγωσεν ἀνωθεν.

¹³ » ἐπιπτε.

¹⁴ Τὸ χειρ. ἀπένεμε.

¹⁵ S. R. ἐκ πάλαι.

¹⁶ Τὸ χειρ. εἰ μὴ γὰρ.

¹⁷ Όμ. δοῦλος.

¹⁸ S. R. Λείπουσιν αἱ δύο προηγούμεναι λέξεις.

δρον τινάς καὶ λόγον ἡμεῖς τὸ προσδέχεσθαι ἐπιθέμεθα, ἀλλὰ μὴ τῷ θεϊκῷ ταύτης¹ ἀφοσιοῦντες ἡμεν τοῦτο² ἀξιώματι. Ταῦτα μὲν δὲ Ἀντιοχείας, ἵνα μὴ τὸ καθ' ἔκαστον τῶν παρ'³ αὐτοῦ λεχθέντων ἐπεξιόντες, ἐπὶ πολὺ τὸν λόγον ἐκτείνωμεν.

'Ως δὲ πρὸ πάντων ἡμῶν δὲ πολὺς ἐν⁴ φρονήσαι καὶ γεραρὸς τῷ νοεῖν, δὲ θεοδίδακτον δῆτας φέρων κατὰ τὸν Σολομῶντα διάνοιαν κράτιστος καὶ ἅγιος ἡμῶν βασιλεὺς, καὶ εἰς λόγους αὐτῷ συνελθεῖν διαλεκτικῶς οὐκ ἀπώκνησε, καὶ δῆμασι παρακινετηρίοις ὑπαγαγέσθαι⁵ σπεύδων αὐτὸν οὐδιέλιπε, καὶ τοῖς ἐλέγχοις βάλλων αὐτοφυῶς δὲ μεγαλοφυῆς ἐπιστημονάρχης⁶ τῆς Ἐκκλησίας οὐ κατενέρχησε⁷ καὶ νῦν μὲν τοῦτο, νῦν δὲ ἐκεῖνο ποιῶν ἀγγιστρόφοις ἐπιχειρήμασιν οὐκ ἀπέκαμεν, ἐν οἷς κἀκεῖνος⁸ παρακαλῶν αὐτὸν ἐφιλανθρωπεύετο, ἀττα δὴπου καὶ Κορινθίοις ἐπιστέλλων δὲ μέγας Παῦλος προέγραψεν⁹: «Ἐκε τὸ αὐτὸς δηλονότι λέγωμεν πάντες, καὶ μὴ ἢ ἐν ἡμεῖς σχίσματα, ὅμερ δὲ κατηρτισμένοι¹⁰ τῷ αὐτῷ γένετο καὶ τῇ αὐτῇ γνώμῃ». εἰδὲ¹¹ οὖν¹², δὲ ταράσσων τὴν Ἐκκλησίαν, αὐτὸς βαστάσει¹³ τὸ κρέμαν.

'Ως οὖν οὕτω ταῦτα, δὲ καὶ ἔτι τῆς οἰκείας ἐνστάσεως οὐ μεθίστατο, καὶ τοιοῦτον τί φησι πρὸς αὐτὸν δὲ σοφὸς τὸ θεῖα τῷδεντι κρατοιός καὶ ἅγιος ἡμῶν βασιλεὺς. — Ποῖος φόβος ἐπήρτηται, σκοπητέον, τῷ λέγοντι τὴν δροσούσιον καὶ ἀδιαίρετον Τριάδα τὴν ὑπὲρ ἡμῶν θυσίαν προσδέχεσθαι, καὶ τίνα¹⁴ τῶν τριῶν ὑποστάσεων τὴν κατ' αὐτοῦ ἀγανάκτησιν ἐπενδείξασθαι οἴεται πότερον, δὲ Πατὴρ τῷ τοιούτῳ ἀγνήρωπῳ ἀγανάκτησει, δῆτα τὸν Γίὸν ισότιμον τίθησιν; "Απαγεῖ ἀλλ' ὁ Γίος ἐν τούτῳ διυγχερεύει, δῆτα τῷ ίδιῳ Πατρὶ παρ'¹⁵ ἡμῶν [συν]δοξάζεται καὶ μὴν αὐτὸς τῆς δόξης τῆς πατρικῆς ὃν ἀπαύγασμα, ἐν Εὐαγγελίοις εἶπεν: «Ο μὴ τιμῶ τὸν Υἱόν, οὐδὲ τὸν Πατέρα τιμᾷ»¹⁶, καὶ δῆτα: «Ἐγώ καὶ ὁ Πατὴρ ἐν ἑσμεν»¹⁷. ἀλλὰ τὸ Πνεῦμα, δὲ καὶ¹⁸ συνχέδιον τούτοις ἐστὶ καὶ σύνθρονον; Οὐδενούν οὐδὲ γάρ οὐδὲν τῆς Τριάδος καθέστηκεν ἀτιμον. 'Ως παράλογον¹⁹ δέρχ δὲ περὶ τούτου φόβος, ἵνα μὴ λέγω πάντη καὶ ἀλογώτατον²⁰.

Τοῖς οὖν²¹ τοιοῖςδε λόγοις πολὺ μὲν ἔχουσι τὸ σοφόν, οὐχ ἡττον δὲ τούτου καὶ τὸ ἀναγκαστικὸν πρὸς πειθώ [τε] καὶ συγκατάνευσιν²², τὸ σκληρὸν τῆς τούτου ἐνστάσεως καταμαλάξῃς καὶ ἀνένδοτον, [όψε ποτε] μόλις αὐτὸν μεταμέλω χρησάμενον μεταβουλεύσασθαι πέπεικεν, ἐφ' οἵς διοφρονεῖν ἡμῖν καὶ αὐτὸς συγκατέθετο, τοσοῦτον ὡςτε καὶ²³ τὴν οἰκείαν γνώμην ἐγγράφως ἐκθέμενος ἀναθέματι καθυποθαλεῖν τοὺς μὴ οὕτω φρονοῦντας μηδὲ πιστεύοντας ὡς τῇ Ἐκκλησίᾳ δοκεῖ· ἦν δὴ²⁴ γνώμην ἐν μέσῳ τοῦ βασιλείου τοῦδε καὶ ιεροῦ συνεδρίου αὐτὸς ἀναστὰς ὑπανέγνωκε²⁵, τάδε πρὸς ἐπος διαλαμβάνουσαν.

'Ομοφρονῶ τῇ ἀγίᾳ καὶ ιερῇ Συνόδῳ ἐπὶ τῷ τὴν θυσίαν, καὶ τὴν νῦν προσαγομένην, καὶ τὴν²⁶

¹ S. R. ταύτην.

² » αὐτὸ δέ.

³ » τῇ φρον.

⁴ » ὑπαγάγεσθαι.

⁵ » καὶ ἐπιστῆμ.

⁶ » ἐνάρκησε.

⁷ » ἐκεῖνα.

⁸ A' Κορευθ. α', 10.

⁹ S. R. 'Ο μὲν δὲ κατηρτισμένος.

¹⁰ » εἴτ' οὖν.

¹¹ » βαστάζει.

¹² » τίνει.

¹³ Ιωάν. ε', 23.

¹⁴ Αὐτ. ι', 30.

¹⁵ S. R. Λείπει δὲ σύνδεσμος.

¹⁶ » παράλογος.

¹⁷ » ἀλογώτατος.

¹⁸ » γοῦν.

¹⁹ » συγκατάθεσιν.

²⁰ » Λείπει δὲ σύνδεσμος.

²¹ » δέ.

²² » ὑπανέγνωστεν.

²³ » Λείπει τὸ ἄρθρον.

τότε προσενεγχθεῖσαν¹ παρὰ τοῦ μονογενοῦς καὶ ἐνανθρωπήσαντος² Λόγου, τῇ ἀγίᾳ Τριάδι³ καὶ τότε προσενεγχθῆναι⁴, καὶ νῦν πάλιν προσάγεσθαι, ως τὴν αὐτὴν οὖσαν καὶ μίαν καὶ τῷ μὴ οὕτῳ⁵ φρονοῦντι ἀνάθεμα· καν τι πρὸς ἀνακτροπὴν τούτου⁶ εὑρίσκηται γεγραμμένον, ἀναθέματι καθυποβάλλω».

Ἡ ὑπογραφὴ : Σωτήρεχος δὲ Ιαντεύγενος.

Τούτων οὕτω συνενεγχθέντων, ἔδοξεν ἡμῖν δέον εἶναι καὶ⁸ τὸ κατασκοπηθῆναι⁹ λοιπὸν καὶ τὰ περὶ τῆς αὐτοῦ καταστάσεως, εἰ δρός χρὴ τοῦτον ἐν ἱερατικῇ καταστάσει μένειν τὸ ἀπὸ τοῦδε, [εἴτε] καὶ εἰς ἀρχιερέα προβιβασθῆναι¹⁰. Αὐτίκας οὖν ὁ κράτιστος καὶ ἄγιος ἡμῶν βασιλεὺς τὴν περὶ τούτου ζήτησιν μὴ ἀνήκειν τῷ [μεγίστῳ] κράτει αὐτοῦ ἐπειπών, κατὰ τὸ δοκοῦν ἡμῖν ἐνδεχόμενον κανονικῶς τὰ περὶ τούτου ἐπέτρεψε διαπράξασθαι. Ἐν πᾶσι γάρ τὴν τῶν θείων καὶ ιερῶν Κανόνων ἀκριβεστάτην συντήρησιν ἀποδεκτέαν λογίζεται. Συνδιασκεψαμένοις οὖν ἡμῖν ἐν κοινῷ περὶ τούτου, ἃ π' ἐντεῦθεν πάσῃς ἱερατικῆς ἀξίας ἀνάξιος κέκριται ὁ ὑποψήφιος Ἀντιοχείας Θεουπόλεως Σωτήρεχος δὲ Παντεύγενος, ἐπτά τεινων¹¹ ἐξ ἡμῶν, τῶν κατωτέρω δηθησομένων, κατασκέψασθαι πρότερον αἰτησαμένων περὶ τούτου τὸ τελεώτερον, καὶ ἐν ἑτέρᾳ συνελεύσει τὸ δοκοῦν αὐτοῖς ἀποφήνασθαι.

Ἐγὼ μὲν γάρ¹² δὲ Κωνσταντινουπόλεως ἀπαράδεκτον εἰς ιερωσύνην εἶναι τοῦτον φημι, ως ἐπὶ δύο ἥδη χρόνος οὐ χρύφα οὔδ' ἐν γωνίᾳ, ἀλλὰς φυνερῶς κατὰ τοῦ ὄρθιοῦ παρρήσιαζόμενον δόγματος, καὶ συνήγορον διντας λαμπρὸν τῆς ἀσεβείας καὶ πρόμαχον.

Ἐγὼ δέ δὲ Τερεσολύμων αὐτὰ ταῦτα καὶ αὐτὸς γνωματεύω, ἀπερ δὲ γιώτατός μου¹³ δεσπότης καὶ συλλειτουργὸς δὲ Κωνσταντινουπόλεως, ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ ὑποθέσει θεαρέστως ἀγαν καὶ εὐσεβῶς ἀπεφήνατο.

Ἐγὼ δὲ δὲ Βουλγαρίας λέγω ἀδύνατον εἶναι τὸ παραδεγχθῆναι τοῦτον ἔχειν ιερωσύνην, διτι τε τοιοῦτον σκάνδαλον κατὰ τῆς Ἐκκλησίας ἐξήγειρε, καὶ διτι καὶ διάφοροι τούτῳ οἵμαι συνηκολούθησαν, καὶ ἀγνοοῦμεν εἰ πρὸς τὴν¹⁴ ἀλήθειαν μετὰ ὄρθιοῦ φρονήματος καὶ πότε¹⁵ ἐπιστραφήσονται, καὶ εἴπερ, κατὰ τὰ κυριακὰ λόγια, τῷ ἔνα τεινώ τῶν μικρῶν σκανδαλίσαντι τῶν πιστευόντων εἰς τὸν Χριστόν, συμφέρον ἔστιν ἵτα ίιθος μυλικὸς¹⁶ εἰς τὸν τράχηλον αὐτοῦ κρεμασθῆ, καὶ εἰς βυθὸν θαλάσσης ἀπορριφῆ¹⁷, δὲ πολλοὺς σκανδαλίσας ἐπὶ τῷ δόγματι, διοίας ἔσται τιμωρίας¹⁸ ὑπόδικος; ἀλλὰ, καὶ ἐκ διαφόρων θείων Κανόνων τὸ ἀπαράδεκτον πρὸς ιερωσύνην [καὶ] καθηρημένον εἶναι τοῦτον διαγεινώσκεται.

Ἄλλὰ κάγὼ δὲ Κύπρου τοῦτό φημι· ως τὰ μὲν ἀλλα τοῦ ἀνδρός, ἀπόδημος ὅν, τὸ πρότερον οὐ σύνοιδας ἀκριβῶς ὅσα καὶ βλασφημῆσαι λέγεται δηλονότι¹⁹ κατὰ τοῦ ὄρθιοῦ δόγματος τῆς Ἐκκλησίας· ἀφ' ὧν δὲ σήμερον ἐνώπιον τοῦ βασιλικοῦ καὶ ἱερατικοῦ τοῦδε βήματος ἡκροασάμην λέγοντος τούτου, οὐ μόνον εἰς ἀρχιερωσύνην ἀπαράδεκτον εἶναι παντάπασιν αὐτὸν ἀπαφαίνομαι, ἀλλὰ καὶ

1 S. R. προσαγχθεῖσαν.

2 » ἐνθρωπήσαντος.

3 » Λείπουσιν αἱ προηγούμεναι τρεῖς λέξεις.

4 » προσαγχθεῖσαν.

5 » μέν οὕτω.

6 » Λείπει· ή ἀντωνυμία.

7 » Ὁμ. τὸ ἄρθρον.

8 » Ὁμ. δὲ σύνδεσμος.

9 » κατασκοπῆναι.

10 » προβιβασθῆ.

11 » τοίνυν.

12 » Λείπει ὁ αἰτιολογικός.

13 » ἐμοῦ.

14 » Λείπει τὸ ἄρθρον.

15 » τότε.

16 » μυλωνικός.

17 Μάρκ. 6', 42. — Πρβλ. καὶ Ματθ. 1η', 6.

18 S. R. διοίᾳ ἔσται τιμωρία.

19 » Λείπει τὸ ἐπίρρημα.

αύτοῦ τοῦ διακονικοῦ¹ βαθμοῦ, ὃν δοκεῖ τέως ἔχειν, ἀνάξιον πάντη καθεστηκέναι², ώς ἀφαιρετέου καὶ τούτου τυγχάνοντος ἐξ αὐτοῦ.

Ἐγὼ δὲ ὁ Καισαρείς, ώς πολλάκις κατὰ τῆς ὁρθοδοξίας αὐτὸν ἐνστάντα εἰς ιερωσύνην οὐ παραδέχομαι.

Ἐγὼ δὲ ὁ Κορίνθου κρίνω τοῦτον [πάστος] ιερωσύνης ἀνάξιον, ώς ἀσεβῆ τε καὶ βλάσφημα φρονήσαντα καὶ λαλήσαντα· εἰ γάρ [καὶ] ἀναθέματι νῦν αὐτὸς³ καθυπέβαλεν, ἀλλὰ τῆς ιερωσύνης καὶ τοῦ κλήρου ἔκβεβληται, κατά τε⁴ τὸν Ἀλεξανδρείας μέγαν ἄγιον⁵ Ἀθανάσιον, πρὸς Ρουφιανὸν [γρ. Ρουφινιανὸν] ἐπιστολὴν⁶ γράψαντα, καὶ καθ' ἑτέρους θείους Κανόνας. Ὁ μέντοι συνοδικὸς Ὅρος τῆς ἀγίας⁷ Συνόδου οὕτως ἐν μέρει διέξεις· «Τούτων τοίνυν μετὰ πάστος πανταχόθεν⁸ ἀκριβείας τε ποκαὶ ἐμμελείας παρ' ἡμῶν διατυπωθέντων, δρίζομεν ἑτέρων πίστιν μηδενὶ ἔξειναι προφέρειν, ή γοῦν⁹ συγγράφειν, ή συντιθέναι, ή φρονεῖν, ή διδάσκειν ἑτέρους· τοὺς δὲ τολμῶντας¹⁰ ή συντιθέναι πίστιν ἑτέρων, ή προκαμίζειν, ή διδάσκειν, ή παραδιδόντα ἑτερον σύμβολον»· καὶ μετά τινας· «ἢ κατανοφωνίας¹¹, ητοι λέξεως¹² ἔφεύρεσιν, πρὸς ἀνατροπὴν εἰςάγειν τῶν νῦν παρ' ἡμῶν διορισθέντων, ἐπισκόπους μὲν ὅντας ή κληρικούς, ἀλλοτρίους εἶναι τῆς ἐπισκοπῆς καὶ τοῦ κλήρου, μοναχούς δὲ ή ἀλαΐκους ἀναθέματιζεσθαι». Τούτῳ συμφέγγονται καὶ δι τῆς ἐν Νικαίᾳ τὸ δεύτερον ἀγίας Σύνοδος [γρ. Συνόδου] «Ὅρος, καὶ ἔτεροι θεσμοὶ¹³ τῶν διαφόρων ἀγίων [καὶ θεοφόρων] Πατέρων¹⁴.

Ἐγὼ δὲ [δέ] Ἀθηνῶν ὄφε φημι καὶ μόλις μεταμεθόντα αὐτὸν τὴν εὔσεβειαν¹⁵, καὶ ταῦτα ὑποψήφιον ὅντας πατριάρχην, εἰς ιερωσύνην οὐκ δὴ ποτε παραδέξωμαι· ἀλλὰ κἄν τινες αὐτὸν¹⁶ παραδέξωνται, ἐκεῦτον ἐξ αὐτῶν ἀπορρήγνυμι.

Ἐγὼ δὲ δὲ Λαρίσσης, τῷ Ἀθηνῶν εἰς τὰ λοιπὰ¹⁷ συμφορονῶν, ἀπὸ τῆς τοῦ μεγάλου μᾶλλον Ἀθανασίου ἐπιστολῆς, ἀποκηρύττω τοῦτον παντὸς ιερατικοῦ ἀξιώματος.

Ἐγὼ δὲ δὲ Ἀδριανουπόλως τοῦτο λέγω, διτι ἐὰν ἀπὸ τῶν θείων καὶ ἀχρόντων Εὐαγγελίων¹⁸ καὶ τῶν ιερῶν καὶ θείων Κανόνων οὐ δύναται τις ιερωθῆναι¹⁹, κἄν ἀπαξὲ ἐλεγχθεῖν²⁰ ἀκλωκῶς ἐπὶ τινὶ ἀμφρτήματι, οἷοις δὴ περιπίπτομεν δύνθρωποι ὄντες καὶ τὸν πηλὸν τοῦτον τὸν σάρκινον²¹ περικείμενοι, πῶς ἔστι δυνατὸν εἰς ιερωσύνην προβιβασθῆναι τὸν ὑποψήφιον Ἀντιοχείας, ἀνθρωπὸν ὑπὲρ τὸ ξέτη γενόμενον, δοκοῦντά τε σοφοῖς λόγοις ἐνευδοκιμεῖν, καὶ εἰς πατριαρχικὸν θρόνον προβεβλημένον, καὶ νῦν φανέντα²² οὐ μόνον λόγοις²³ τῆς ὁρθοδόξου πίστεως ἀλλοτριόφρονα, ἀλλὰ καὶ λόγον συγγραψάμενον πλήρη βλασφημιῶν καὶ ἀποφῆμων δυσσεβεῖῶν²⁴, καὶ μόλις ποτὲ μεταπεισθέντα καὶ με-

1 S. R. διακόνου.

2 » ἀνάξιος πάντη καθέστηκεν.

3 » Λείπει ή ἀντωνυμία.

4 » Ὅμ. δ σύνδεσμος

5 » Ὅμ. τὸ ἄγιον.

6 » ἐπίσκοπον.

7 » Λείπει τὸ ἐπίρρημα.

8 » ἥγουν.

9 » Λείπουσιν αἱ ἥγουμεναι δέκα λέξεις, ητοι ἀπὸ τοῦ: ή συντιθέται ἔως τοῦ: τολμῶντας.

10 » κατανοφωνίαν.

11 » λέξεων.

12 » ἔτερος θεσμός.

13 Τὸ χειρ.: τῶν διαφόρων ἀγίων πατέρων.

14 S. R. ἀσέβειαν.

15 » Λείπει ή ἀντωνυμία.

16 » λοιπόν.

17 » εὐαγγελιστῶν.

18 » οὐδόν τῆς ιερωσύνης (τυγχάνειν).

19 » ἐλεγχθῆ.

20 » καὶ σαρκικόν.

21 » φάντα.

22 » λόγους.

23 » ἀποφῆμιῶν δυσσεβεῖῶν.

ταμαθόντα τὸ εὔσεβὲς καὶ [τὸ] ὄρθόδοξον; Διὰ τοῦτο τοῖνυν οὐδὲ αὐτὸς ἀξιονέφηντος τὸν τοιούτον λογίζομαι.

Καὶ εἰς ἀνασκοπὴν¹ συνελθόντες οἱ αὐτίκα τὴν κατ' αὐτοῦ ψῆφον θέμενοι², ἀποφανόμεθα τοῦτον ιερωσύνης πάσης ἀνάξιον οὐ διὰ τὸ σήμερον μόνον παρ' αὐτοῦ λαληθέντα μετὰ πολλῆς τῆς ἐνστάσεως, ἀλλ' ὅτι περ, ἐξ ὅτου τὸ βλάσφημον τοῦτο διεθρυλήθη δόγμα, καὶ λόγον³ ἔξεθετο τῆς καινοφρενοῦς αἱρέσεως ταύτης συνήγορον⁴, καὶ οὐ μόνον προστάτης καὶ πρόμαχος ἐγγράφως τῆς τοιαύτης ἀσεβείας ἐδείκνυτο, ἀλλὰ καὶ ἀγράφως πλειστάκις διαλεγόμενος πρός τε ὄλλους πολλούς καὶ τινας ἐξ ἡμῶν, οὕτως ἀναφανδὸν ἐκύρων τὴν τοιαύτην ἀσέβειαν, καὶ τὰς χριστιανῶν ψυχὰς ἐσκανδαλίζε. Καὶ ἡμῖν μὲν οὕτω τοῖς πλείστι τοῦ Συλλόγου τὸ κατ' αὐτοῦ ἀποπέφανται, ἐν ᾧ καὶ ἡ τῶν ἐν Νικαίᾳ συναθροισθέντων θείων Πατέρων πανήγυρις ἐπὶ τῇ τοῦ ματαίοφρονος Ἀρείου καθαιρέσαι, τῇ Ἐκκλησίᾳ εὖ ποιοῦσα συνέδρομε. Τισὶ δὲ ἐξ ἡμῶν, ἦγουν τῷ Ἡρακλείας, τῷ Κυζίκου, τῷ Σιδηνοῦ, τῷ Θεσσαλονίκης, τῷ Νεοκαισάρειας⁵, τῷ Φιλιππουπόλεως⁶, καὶ τῷ Λασιθίου, οὐκ ἀπεντεῦθεν γνωμοδοτήσαι περὶ τούτου δεῖν ἔδοξεν, ἀλλὰ σκοπῆσαι, καὶ οὕτω τὸ δόξαν αὐτοῖς ἀπορήνασθαι.

Μηνὶ Μαΐῳ⁷, ἡμέρᾳ⁸ 6', ίνδικτιῶνος ε'⁹ 7. Προκαθημένου τοῦ θεοστέπτου βασιλέως ἡμῶν καὶ αὐτοκράτορος¹⁰ κυροῦ¹¹ Μανουὴλ τοῦ Κομνηνοῦ ἐν τῷ παλατίῳ τῶν Βλαχερνῶν, περιστημένων τῇ ἀγίᾳ βασιλείᾳ αὐτοῦ πάντων τῶν ἀναγεγραμμένων, ἀνευ τοῦ πρωτονοταρίου τοῦ μεγάλου δρουγγαρίου, τοῦ πρωτασηκρῆτος, καὶ τοῦ νομοφύλακος¹² συνεδριαζόντων αὐτῷ, ἀνευ τοῦ Ἀντιοχείας, ἡμῶν τῶν [καὶ] δισαιτώντων τῇ ὑποθέσει πατριαρχῶν¹³ συνδιαιτῶντος δομοίως καὶ ἐμοῦ τοῦ Βουλγαρίας, ἀνευ τοῦ Κύπρου, μὴ παρουσιάσαντος¹⁴ συνδιαγνωμονούντων καὶ¹⁵ ἡμῶν τῶν προαναγεγραμμένων πάντων ἀρχιερέων. Ἐπεὶ τὸ κατὰ τὴν χθὲς γεγονός Σημείωμα μὴ φθάσαν ἀναγνωσθῆναι διὰ τὸ στενὸν τοῦ καριροῦ, ἔμεινεν¹⁶ ἀναγνωσθῆναι τὴν σήμερον, οὐ παρῆν δὲ ὁ φθάσας προβληθῆναι¹⁷ πατριάρχης Θεουπόλεως μεγάλης Ἀντιοχείας Σωτήριχος δ Παντεύγενος, καὶ ταῦτα πραγγελθεῖς¹⁸ παρὰ τῆς βασιλείου καὶ θείας περιωπῆς παρουσιάσαι ἀνυπερθέτως τὴν σήμερον, ἐδέησε διὰ ταῦτα καὶ πάλιν δοθῆναι αὐτῷ εἰδῆσιν, ὡς ἂν παρουσιάσῃ ἐπὶ τῇ ἀναγνώσει τοῦ τοιούτου σημειώματος, εἰ μὴ βούλοιτο [καὶ] αὐτοῦ ἀπόντος τὴν τούτου γενέσθαι ἀνάγνωσιν. Ἀπεστάλησαν οὖν πρὸς αὐτὸν ἀπὸ μὲν τῶν ἀρχιερέων [ἡμῶν] δ Κορίνθου Θεόδωρος, δ Ἀδριανουπόλεως Λέων, δ Παρίου Νικόλαος¹⁹ οἱς συναπεστάλη καὶ δ κριτής τοῦ βήλου Θωμᾶς δ Ἀπλούχειρ²⁰, καὶ διεμηνύσαντο τούτῳ²¹, παραγγελίαιν ἐγγραφον θέμενοι πρὸς αὐτόν, ἵνα παρουσιάσῃ ὡς εἴρηται. Καὶ ἔχει τὸ²² παρ' αὐτῶν [ἐκτεθὲν] Σημείωμα [βητῶς] ούτως²³:

«Μηνὶ Μαΐῳ⁷, ἡμέρᾳ⁸ 6', ίνδικτιῶνος ε'⁹ 17. Παρουσίᾳ Θεοδώρου διακόνου τῆς Μεγάλης Ἐκκλη-

¹ Τὸ χειρ.: εἰς ἓνα σκοπόν.

² S. R. αὐτὸν ψῆφ. ἐκθέμενοι.

³ » λόγος.

⁴ » συνήγορος.

⁵ » Καισαρείας.

⁶ » Φιλίππων.

⁷ Μαΐῳ, ιγ' ἡμέρᾳ, 6' ίνδικτιῶν.

⁸ S. R. ἡμῶν Μανουὴλ.

⁹ » Λείπει δὲ σύνδεσμος.

¹⁰ » ἔμελλεν.

¹¹ » Λείπει τὸ ἀπαρέμφατον.

¹² » παραγγελθεῖς.

¹³ » συνδιεστάλη δὲ τούτοις δ κριτής τοῦ βήλ. Ἀπλούχης.

¹⁴ » τούτων.

¹⁵ » ἔσχεν τὸ (ἄνευ τοῦ ἥγουμένου συνδέσμου).

¹⁶ Τὸ χειρ. σημείωμα τεθὲν ούτως.

¹⁷ Μαΐῳ, ιγ' ἡμέρᾳ, ίνδικτιῶν: 6'.

σίας τοῦ Βελισσαριώτου, Γεωργίου [ἀναγνώστου] Ἀντιοχέως¹ τοῦ ἐπὶ τῆς εὐταξίας, Γεωργίου ἀναγνώστου τοῦ Ἀδριανοπολίτου² τοῦ Σκουταριώτου, Νικολάου ἀναγνώστου τοῦ Ἀττικοῦ, καὶ Λέοντος τοῦ Ἀδριανοπολίτου, ἀπὸ βασιλικῆς καὶ θείας προσκυνητῆς ἑγγράφου³ προστάξεως ἡμεῖς οἱ ἀρχιερεῖς, καὶ⁴ ἐξ ἐπιτροπῆς τοῦ ἀγιωτάτου ἡμῶν δεσπότου καὶ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου κυροῦ Κωνσταντίνου⁵, καὶ τοῦ ἀγιωτάτου πατριάρχου Παντευγένων [μοναχοῦ] κυροῦ Ἰωάννου, ἦτι δὲ [καὶ] τοῦ ἀγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου πάσης Βουλγαρίας καὶ περιποθήτου θείου τοῦ κραταιοῦ⁶ καὶ ἀγίου ἡμῶν βασιλέως μοναχοῦ κυροῦ Ἰωάννου τοῦ Κομνηνοῦ⁷, ἀλλὰ καὶ τῆς ἐν τῷ παλατίῳ τῶν Βλαχέρνῶν συνδραμούσης τὴν σήμερον ἴερᾶς καὶ θείας Συνόδου, παρεβάλομεν τῇ σεβασμίᾳ μονῆ τῶν Ὁδηγῶν⁸, καὶ εἰς ὅψιν ἐλθόντες τῷ φύσασαντι προβληθῆναι πατριάρχῃ Θεουπόλεως μεγάλης Ἀντιοχείας κυρῷ Σωτηρίῳ τῷ Παντευγένῳ, ἀνηγγείλαμεν αὐτῷ τὰ ἐνταλθέντα ἡμῖν, εἰπόντες, — 'Ως δὲ κραταιός⁹ καὶ ἀγίος ἡμῶν βασιλεὺς ὥρισε κατὰ τὴν χθὲς συνελθεῖν [κατὰ] τὴν σήμερον τὴν ῥηθεῖσαν ἀγίαν Σύνοδον καὶ σὲ ἐπὶ τῷ ἀναγνωσθῆναι τὰ σημειωθέντα ἐπὶ τοῖς λαληθεῖσι καὶ πραχθεῖσιν ἐπ' ἀκροάσει σου κατὰ τὴν χθές ιδίαν παρόντος Μαΐου¹⁰ μηνὸς ἐπὶ τοῦ βασιλικοῦ βήματος καὶ τῆς ἴερᾶς [καὶ θείας] Συνόδου. 'Ἐπειδὲ οἱ μὲν ῥηθέντες ἀγιώτατοι πατριάρχαι καὶ οἱ λοιποὶ ἀρχιερεῖς συνῆλθον εἰς τὸ ἐν Βλαχέρναις παλάτιον¹¹, καὶ προκαθίσαντος τοῦ θεοστεφοῦς ἡμῶν αὐτοκράτορος, καὶ τοῦ συλλόγου παντὸς πλήρους ὄντος, σὺ οὐκ ἐνεδήμησας, ἀπεστάλημεν ἡμεῖς, ως δεδήλωται, μετακαλέσασθαι σε, ἐφ' ὃ ἀνυπερθέτως παρουσιάσαι τὴν σήμερον ἐπὶ τῇ ἀναγνώσει τῶν σημειωθέντων κατὰ τὴν χθές, ὄφείλοντα εἰδέναι, ως εἰ μὴ τοῦτο ποιήσαις¹², καὶ σοῦ μὴ ἐνδημοῦντος¹³, ἀναγνωσθῆσται τὸ τοιοῦτον Σημείωμα¹⁴. Κατεπειγόμενος γάρ δὲ κράτιστος καὶ θεοπρόβλητος ἡμῶν αὐτοκράτωρ [ἔξελθεῖν] εἰς τὴν προκειμένην εύτυχῶς σὺν Θεῷ ἐκστρατείαν¹⁵ διὰ τὰς ἐπικειμένας κοσμικὰς ἀνάγκας φροντίσαι¹⁶, οὐκ ἔχει ἐπιπλέον¹⁷ ἀναρτᾶν τὴν ἔξέλευσιν καὶ διὰ τοῦτο χθές τε ὥρισε συνελθεῖν πάντας κατὰ τὴν σήμερον, καὶ νῦν προκάθηται πανημέριος τὴν σὴν ἀναμένων ἐπιδημίαν. — 'Ο δὲ πρὸς ταῦτα ἀντεφθέγξατο μὴ δύνασθαι παρουσιάσαι, μήτε σήμερον, μήτε αὔριον, διὰ τὸ πυρέττειν, ως ἔλεγεν ἐπὶ κλίνης γάρ ἀνέκειτο, καὶ ἀγνοεῖν εἰ ἐπιταθῇ αὐτῷ τὰ τῆς νόσου, προστιθέμενος¹⁸ ὅτι, ἐμοῦ ἀπόντος, δὲ αἰροῦνται ποιησάτωσαν. 'Ημεῖς δὲ καὶ αὐθις διελαλήσαμεν πρὸς

1 S. R. Ἀντιοχείας.

2 » Ἀδριανουπόλεως.

3 » ἑγγράφου.

4 » Λείπει ὁ σύνδεσμος.

5 » Λείπουσιν αἱ δύο ἡγούμεναι λέξεις.

6 » κρατίστου.

7 Ἰωάννης δὲ Κομνηνός, υἱὸς Ἰσαακίου τοῦ σεβαστοκράτορος, ἀδελφοῦ Ἀλεξίου τοῦ μεγάλου, περιλαμβάνεται μὲν ἐν τῷ ὑπὸ Δουκαγγίου ἔκτεβόντι γενεαλογικῷ πίνακι τῶν Κομνηνῶν, ἀλλ' ως δοὺς τοῦ Δυφράχιου σημειοῦται. "Ισως μὲν τοι ἔστιν δὲ αὐτὸς δὲ καὶ δοτερὸν ἀποκαρεὶς μοναχός, εἴτα δὲ καὶ ἀρχιεράτεύσας [ἴδ. Δουκαγγ. Σημ. εἰς Αγ. Αλεξιάδ. σελ. 11. Venet.].

8 'Η μονὴ αὐτῇ ἔκειτο πρὸς τὰ κατὰ τὴν Προποντίδα θαλάσσαια τείχη τῆς πόλεως. Καὶ δρα μοι τὰ περὶ αὐτῆς ἐν πλάτει ιστορούμενα παρὰ Δουκαγγίῳ [Constantinopol. Christian. βιβλ. IV, σελ. 88—92].

9 S. R. κράτιστος.

10 » Λείπει τὸ Μαΐου.

11 » παλατίῳ.

12 » ποίησαις.

13 » ἐνδοικήσαντος.

14 » Λείπει ἡ λέξις αὐτῇ.

15 Τὴν εἰς Κιλικίαν κατὰ τῶν ἡγεμόνων Τερόζου (Θεοδώρου) τοῦ Ἀρμενίου καὶ Ρενάλδου τοῦ τῆς Ἀντιοχείας, ως ἀπὸ τῶν Κιννάμω ιστορουμένων [Δ', ζ'] ἔστιν εἰκάσαι. 'Ο δὲ γεραρὸς πατριάρχης Κωνστάντιος ἀναχρονίζει τιθεὶς τὴν ἐκστρατείαν ταῦτην τῷ 1154. 'Ωσαύτως τετάρακται καὶ ἡ χρονολογία τῶν περὶ τοῦ Παντευγένου ιστορουμένων ὑπ' αὐτοῦ [ἴδ. τὰς Ἐλάσσονας Συγγραφὰς αὐτοῦ, σελ. 132 ἐφ.].

16 S. R. ἀναγκαῖας φροντίδας.

17 » πλέον.

18 » προσθέμενος.

αὐτόν, ὡς εἰ μὴ παρουσιάσσει ἄρτι, ἀναγνωσθήσεται τὸ διαληφθὲν Σημείωμα¹, καὶ πᾶσα θύρα δικαιολογίας ἀποκλεισθήσεται αὖτε².

Ἀνεγνώσθη τοίνυν αὐτὸν ἐπὶ τοῦ³ βασιλικοῦ βῆματος καὶ ἡρωτήθημεν οἱ παρουσιάζοντες⁴ πατριάρχαι, καὶ γὰρ ὁ Βουλγαρίας καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἡμεῖς, εἰ δεῖ λοιπὸν τὴν ἀνάγνωσιν γενέσθαι τοῦ ἔκτεθέντος κατὰ τὴν χθές, ὡς δεδήλωται, Σημειώματος καὶ ὡς οὐδεὶς ἐξ ἡμῶν ἀμφιβάλλων πρὸς τὸ ἀναγνωσθῆναι τοῦτο ἐτύγχανεν, ἀνεγνώσθη αὐτό. Ἐπεὶ γοῦν συμπαρῆμεν καὶ οἱ κατὰ τὴν χθές ζητήσαντες ἀρχιερεῖς διασκέψομε⁵, περὶ τοῦ εἰ δεῖ ἐν ιερατικῇ⁶ καταστάσει [τε] εἶναι, εἴτε καὶ εἰς ἀρχιερέα προβιβασθῆναι τὸν δηλωθέντα Παντεύγενον, εἴτε καὶ μὴ τῶν ἄλλων [ἀπάντων] εἰπόντων ἀνάξιον αὐτὸν πάσης ιερατικῆς καταστάσεως εἶναι, εἴπομεν καὶ ἡμεῖς, ὁ Ἡρακλείας δηλονότι, ὁ Κυζίκου, ὁ Σίδης, ὁ Θεσσαλονίκης, ὁ Νεοκαισάρειας, ὁ Φιλιππουπόλεως⁷ καὶ⁸ ὁ Λασοδικείας, τὰ αὐτὰ καὶ περὶ τούτου φρονεῖν καὶ λέγειν τοῖς λοιποῖς συλλειτουργοῖς ἡμῶν καὶ μηδὲν ἔχειν ἀμφίβολον.

Ο ταπεινὸς μοναχὸς **Λουκᾶς** καὶ ἐλέφ Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος [Νέας] Ρώμης τοῖς ἐν τῷ παρόντει Τόμῳ γεγραμμένοις ἐπὶ τοῦ πρὸ ἡμῶν μακαρίτου⁹ πατριάρχου κυροῦ Κωνσταντίνου, στοιχήσας καὶ αὐτὸς καὶ δρίσας ὑπέγραψε.

Ο ταπεινὸς μοναχὸς **Ιωάννης** καὶ ἐλέφ Θεοῦ πατριάρχης τῆς μητρὸς πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν ἁγίας Σιών πόλεως Ιερουσαλήμ δρίσας ὑπέγραψε.

Ο ταπεινὸς μοναχὸς **Ιωάννης** καὶ ἐλέφ Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος πρώτης Ιουστινιανῆς¹⁰ καὶ πάσης Βουλγαρίας ὁ Κομνηνὸς δρίσας ὑπέγραψε.

Εἰ καὶ μετὰ τὸν μακαριώτατον ἀρχιεπίσκοπον Βουλγαρίας ὑπογράφω¹¹ διὸ τὸ θεῖον καὶ ἀναγκαῖον τῆς ἐκκλησιαστικῆς ὑποθέσεως, ἀλλ' οὖν οὐδὲν ἐκ τούτου τῷ θρόνῳ τῆς Κύπρου γενήσεται πρόκριμα ἐκ τῆς ἐμῆς ὑπογραφῆς, τὸν ἄνω τόπον, ὡς [ἔγω] λέγω, ἀπὸ διαφόρων δικαιῶν ἔχοντι. Διὸ στοιχῶν¹² καὶ αὐτὸς τοῖς ἐν τῷ Τόμῳ δρισθεῖσι, φυλάττω καὶ ἐμαυτῷ τὸ τοῦ θρόνου δίκαιον ἀσπάζομαι δὲ καὶ τὰ γεγραμμένα, καὶ ταύταις ταῖς ἐννοίαις καὶ πίστεσι συναποθανεῖν εὔχομαι. Ο ἐν μοναχοῖς¹³ ἐλάχιστος καὶ ἐλέφ Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου **Ιωάννης**.

Ο εὐτελὴς ἀρχιεπίσκοπος τῆς μητροπόλεως Καισαρείας Καππαδοκίας **Στέφανος** δρίσας ὑπέγραψε.

Μέτρος εὐτελὴς μητροπολίτης Ἡρακλείας δμοίως.

Ο εὐτελὴς μητροπολίτης Αγκύρας **Στέφανος** δμοίως.

Ο Κυζίκου δμοίως **Ιωάννης** μητροπολίτης.

Ο εὐτελὴς μητροπολίτης Νικομηδείας **Θεοφύλακτος** δμοίως.

Ο Νικαίας **Λέων** εὐτελὴς μητροπολίτης, εἰ καὶ μὴ παρήμην¹⁴ ἐπὶ τῇ συζητήσει¹⁵ τῆς παρούσης ὑποθέσεως, ἐφ' ἥ καὶ τὸ παρὸν Σημείωμα γέγονεν, ἀλλὰ στοιχῶν τοῖς δόξασιν¹⁶ ὑπέγραψε καὶ αὐτός.

1. S. R. σημείωμα.

2. » τούτῳ.

3. » Λείπει τὸ ἄρθρον.

4. » παρουσιάσαντες.

5. » σκέψασθαι.

6. » ιερᾶ.

7. » Φιλίππων.

8. » Λείπει ὁ σύνδεσμος.

9. » μακαριωτάτου.

10. » Ιουστινιανοῦ.

11. » ὑπέγραψα.

12. » στοιχῶν.

13. » δ μοναχός.

14. » παρῆμεν.

15. » ζητήσει.

16. » τῇ παρούσῃ πράξει.